AMERIKANSKI SLOVENEC

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote

10. številka — Joliet, Illinois, 11. februarja 1910 — Letnik XIX.

SLOVENSKE ŽRTVE V PRIMERU, COLO.

Imena nesrečnih Slovencev, ki so storili smrt ob strašni eksploziji v premogovniku.

30 NAŠIH ROJAKOV MRTVIH.

Sedemnajst jih bilo najslovesneje pokopanih v Trinidadu, Colo.

Rev. P. Ciril Zupan O. S. B. iz Puebla, Colo., nam je blagovolil doposlati o strašni jamski nesreči v Primeru, Colo., sledeče dopise:

Pueblo, Colo., 4. febr. — V četrtek je poseben vlak peljal žalostne pogrebnike iz Primero na Trinidad, kjer smo isti dan pokopali 17 ponesrečenih Slovencev. Društveni odborniki so prej vse precej dobro uredili in ker so bili reveži vsi preplašeni, jim je izdatno pomagal g. M. P., da se je res priredil milim rojakom krasen sprevod. Godbo so dobili v mestu. Rev. Ciril Zupan O. S. B. in nekaj udov pevskega društva "Preširen" so prihiteli iz Pueblo, 85 milj daleč. Meščani so ostavili svoje posle ter mesto je obleklo znake svojega sočutja.

Pevci iz Puebla so bili gg. prof. Mat. Jerman, Jos. Rus, Zlatko Kerhin, Walter L. Predovich, Eddie Mensinger in Šandor Opolski.

Pridružil se je tudi c. kr. avstro-ogrski podkonzul, ki skrbno preiskuje vzrok grozne nesreče in stanje zapuščenih, namreč naš vrli slovenski rojak Jos. Goričar. Velec. g. je oskrbel krasen venec, katerega je položil na gomilo nesrečnih trpinov s primernim in jako sočutnim govorom.

Ob pol enajstih je prišel dolgi sprevod do cerkve, kjer sta Rev. P. C. Zupan in domači č. g. župnik R. di Palma sprejemala s tužnim, pretresljivim petjem. Po slovesni zadušnici se oglasijo mili slovenski glasi Pueblških pevcev in tudi še po pridigi. Vse je začudeno osupnilo in meščani so se pozneje jako pohvalno izražali o umetno ubranem petju naših Slovencev. Slovenski duhovnik nas je opozoril na besede sv. Pavla, naj ne žalujemo kakor pagani, ki nimajo upanja, ampak naj bo naše žalovanje pametno in krščansko.

Po slovesnih opravilih se je pričel sprevod. Najprej je šla Trinidadška godba, nato društva, Rev. P. Ciril Zupan, podkonzul J. Goričar, A. Rossi, italijanski konzul, dvojni kvartet Slovenskega Pevskega Zbora iz Pueblo, sorodniki, trije vozovi, na katerih so bile nakopičene rakve, katerim je sledila ogromna množica žalujočega ljudstva. Počasi se je pomikal sprevod proti pokopališču. S pobešenimi glavami, solznimi očmi, in žalostnim srcem so se pomikali naprej.

Na katoliškem pokopališču smo položili k mirnemu počitku mlade žrtve nevarnega dela v premogarskih rudokopih; mati zemlja je objela, kar je njenega. Zopet so zadonele mile slovenske nagrobnice. Po že omenjenem govoru velecenj. g. Jos. Goričarja je g. J. Kovač položil na gomile sobratov in drugih rojakov krasni venec od dr. Slovan, ter umestno spregovoril nekaj blagih besedi. Slednjič se je g. Ivan Krivec v imenu društvenikov in drugih rojakov v Primero zelo lepo zahvalil vsem udeležnikom pri žalostnem opravilu.

Pokopani dne 3. febr. v Trinidadu so bili sledeči:

Alojz Lanišek, 23 let star, iz Lahovč, cerkljanske fare na Gorenjskem, samec; član dr. J. S. K. J.

Janez Slanovec, 23 let star, od istotam, samec.

Josip Pibernik, 25 let star, od istotam, kjer zapušča vdovo in enega otroka; član dr. S. D. P. Z.

Miha Slanovec, 17 let star, od istotam, samec.

Janez Lipar, 20 let star, od istotam. samec; član dr. sv. Barbare št. 21.

Anton Bergant, 19 let star, od istotam, samec.

Frank Krt, 33 let star, od istotam, samec.

Frank Žagar, 23 let star, iz Strojan pri Kamniku na Gorenjskem, samec; član dr. sv. Barbare.

Lovrenc Jerič, 20 let star, iz Štefanegore pri Cerkljah na Gorenjskem, samec; član dr. sv. Barbare.

Anton Juričič, 28 let star, iz Lipe na Primorskem, samec.

John Iskra, 28 let star, iz Dolenje pri Voloski, Primorsko, oženjen tri mesece; član dr. S. D. P. Z. in dr. sv. Barbare št. 2.

Frank Omers, 29 let star, iz Komende pri Kamniku, samec; član dr. sv. Barbare.

Anton Čikada, 21 let star, iz Dolenje pri Voloski, Primorsko, samec.

Maks Keš, 20 let star, iz Knežaka Notranjsko, samec; član dr. S. N. P. Jednote.

Albin Logar, 33 (36?) let star, od istotam, vdovec, zapušča 2 otroka in doma staro mater.

Anton Šorc, 44 let star, od istotam, samec.

Andrej Stump-Čednikar, 23 let star, iz Dolenje pri Voloski, Primorsko, samec.

Dne 4. febr. vzeti iz rova so bili sledeči:

Janez Ambrožič, 49 let star, iz Ribnice na Dolenjskem, vdovec.

Frank Novak, 23 let star, iz Knežaka, Notranjsko, samec; član dr. sv. Barbare št. 24.

Jakob Iskra, 20 let star, iz Dolenje pri Voloski, Primorsko, samec; član dr. S. D. P. Z.

V rovu so še, gotovo mrtvi, sledeči:

Martin Dobovšek, 21 let star, iz Sidraš pri Kamniku, samec; član dr. sv. Barbare št. 24.

Jernej Kern, 40 let star, iz Komende pri Kamniku, samec.

Josip Slavec, 40 let star, iz Knežaka, Notranjsko, kjer zapušča ženo in 3 otroke; član dr. Planinski Raj S. D. P. Zveze.

Ivan Kosirnik, 28 let star, iz Lahovč, cerkljanske fare, Gorenjsko, zapušča tu ženo in 1 otroka; član dr. sv. Barbare št. 24.

Tom Sorina (Kosar), 27 let star, iz vasi Rupe, Primorsko, samec.

Frank Maglič, 26 let star, iz Vojnića, Hrvatsko, samec.

Jurij Malovac, 31 let star, od istotam, pred mesecem prišla sem žena s 3 otroci.

Tonač, 40 let star, iz Naokračja, Primorsko, samec.

Ivan Saftič, 26 let star, iz Dolenje pri Voloski, Primorsko, samec.

Miha Saftič, brat Ivana, 20 let star, iz Dolenje pri Voloski, Primorsko, samec.

Josip Požar, 27 let star, iz vasi Rupe, Primorsko, samec.

Razun teh še 6 Hrvatov, 1 Polak, 2 Čeha, 5 Ogrov. Vseh skupaj mrtvih 74.

Pueblo, Colo., 6. febr. — Sedem nadaljnjih trupel je bilo spravljenih na površje tekom včerajšnjega dne. Mrliči so bili spoznani kot:

Jernej Kern iz Komende pri Kamniku; Frank Novak, Martin Preslin, Mat Preslin, Steve Polasko, Hasque Pannell in J. W. Hoskins.

Preteklo bo več tednov, preden se ostala trupla spravijo na površje, kakor zatrjujejo kompanijski uradniki in drugi veščaki. Reševalci so neumorni na delu, ampak ovirajo jih rušenje premoga in kamenja ter druge neprilike. Iznova je treba podpreti hodnike, da se omogoči vstop itd. Brezštevilni so junaški čini mnogih reševalcev, ki so v neprestani nevarnosti, a vendar vztrajni, da se vse čudi.

Vzrok eksplozije še ni dognan. Vsekakor sta pri grozni razstrelbi sodelovala prah in plin.

Pueblo, Colo., 7. febr. — Jerneja Kerna brat je bil 7 mesecev v zavodu slaboumnih v Pueblo, Colo., in zopet popolnoma zdravega so izpustili v soboto. Ravno danes pa, ker je preveč mislil na to nesrečo, se mu je zopet zmešalo. Moramo ga spraviti nazaj, da se zopet pomiri.

Nasvetoval sem nekaterim razumnim rojakom v Primero, naj si izvolijo odbor, kateremu bomo pošiljali nabrano podporo, da se primerno razdeli. Mislim, da se bodo tekom par dni oglasili. Primero je kakih 105 milj od tukaj, tedaj bi bilo težko vse od tukaj oskrbovati. Možje, s katerimi smo se menili, so jako zastopni, popolnoma zanesljivi. Kakor hitro kaj zvem, ali imena dobim, Vam sporočim.

Z odličnim spoštovanjem

P. Ciril Zupan O. S. B.

Op. ur. Nujne pomoči v denarjih so potrebni preostali po obilnih žrtvah strašne jamske nesreče v Primero, Colo. Vsi milodari, namenjeni prizadetim slovenskim družinam, naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Rev. P. Cyril Zupan O. S. B., 806 East B Street, Pueblo, Colo.

Iz Cherryja.

Cherry, Ill., 8. febr. — Malomarnost pri upravi podpornega sklada je bila odkrita danes, ko je Mary Pete, vdova po Danielu Pete, eni izmed 275 žrtev jamske nesreče, dospela semkaj brez vsacega denarja iz Indiana Harbora in se pritožila, da izza 23. dec. ni prejela nobene tedenske podpore, namenjene nji in njenim trem otrokom. Sedaj bo seveda poplačana.

Poslovodstvo St. Paul-rudnika je izdalo povelje, pospešiti delo, da se spravijo na površje trupla 166 žrtev, ki so preostala v jami izza novembra. Italijanski premogarji opuščajo reševalno delo v jami, ker jih je strah pred mrliči, katerih iščejo v globini. Tudi beže pred smradom, ki je tupatam v jami.

Predvčerajšnjim je bilo najdenih petero trupel, a ko so jih delavci hoteli spraviti iz jame, se je zrušil strop hodnika in sedaj leže spet zasuta.

Doznalo se je, kje se skrivata Alexander Rosenjack in Robert Dean, glavni priči, ki so jima menda najbolj poznani vzroki nesreče. Uradno se ju baje ne bo tiralo semkaj (!).

VIŠJO PLAČO ALI PA ŠTRAJK.

Predsednik Lewis od premogarske zveze izrekel zadnjo besedo glede nove pogodbe.

SEDANJA POTEČE 1. APRILA.

Posvetovanje med operatorji in premogarji v državi Illinois.

Chicago, Ill., 9. febr. — Za posvetovanje glede plačilne lestvice s premogarji v državi Illinois se je na svojem včerajšnjem zborovanju odločila "Ilinois Coal Operators' Association". Dan ni bil določen. Glavni predmet razgovoru je bila sedanja pogodba, ki poteče dne 1. aprila. Smatralo se je za gotovo, da bodo premogarji zaštrajkali dne 1. aprila, če se premogarji in operatorji ne sporazumejo. Na svojem nedavnem zborovanju je zveza "United Mine Workers of America" sklenila, zahtevati zvišanje v plačah za 10 odstotkov. Uradniki operatorske zveze so izjavili, da niso nasprotni plačilni zahtevi v nekaterih točkah delavskega razmerja. Premogarji v državi Illinois niso vezani po "meddržavni pogodbi" premogarjev v okoliših mehkega premoga po Indiani, Ohiu in zapadni Pennsylvaniji, dasi je bilo rečeno, da bodo illinoiski premogarji brez dvoma ustavili delo dne 1. aprila.

Toledo, O., 5. febr. — W. G. Richards, deželni statistik premogarske zveze "United Mine Workers of America" je izjavil, da se bo bržkone še pred prihodnjim prvim aprilom vršila nadaljnja deželna premogarska konvencija, da se sklepi konvencije, ki se je vršila v Indianapolisu, še enkrat preudarijo. Predpis, po katerem se morajo pogodbe skleniti v vseh državah, preden se smejo v eni državi podpisati, se utegne potem tako izpremeniti, da ne bo veljaven za Illinois, kjer so razmere takošne, da ovirajo vse pogodbene sklepe v drugih državah.

Predsednik Lewis pravi, da bodo po celem okolišu mehkega premoga v deželi, izvzemši v Coloradi, Washingtonu, Montani in Wyomingu, kjer delavske pogodbe ne potečejo pred dnem 1. septembra, premogarji splošno ustavili delo, če se poprej ne sklene plačilna pogodba.

Dostavil je, da morajo premogarji te dežele imeti višjo plačo, drugače se ni nadjati obrtnijskega miru. O svojih načrtih za bližnjo bodočnost ni hotel razodeti svojih misli, vendar je izjavil, da je glede svojega postopanja na gotovem. Lewis je govoril prav odkritosrčno. Rekel je, da premogarji zahtevajo višjo plačo in boljše delavske pogoje. To pomenja višje proizvajalne stroške, in rudniški posestniki in ameriško ljudstvo jih morajo nositi, radovoljno ali primorano.

11 premogarjev usmrčenih.

Indiana, Pa., 5. febr. — Deset ogrskih premogarjev razun enega ameriškega je bilo usmrčenih vsled plinove eksplozije v rovu št. 2 Ernest-rudnika Jefferson & Clearfield Coal-kompanije. Eden izmed premogarjev, Andrew Kraczer, se je rešil na ta način, da se je plazil po trebuhu četrt milje daleč do izhoda. Vendar bi se bil zadušil, da se mu ni še o pravem času približal rešilen oddelek, ko je čul njegovo stokanje. Skoro čudež je, da se ni več premogarjev ponesrečilo, kajti bilo je še nadaljnjih 110 mož v istem rovu, ki so pa bili rešeni čez deset ur. Usodni rudnik je bil znan kot zelo plinapoln. Takozvani "firebosses", nameščeni v njem, so bili tako malomarni, da davi baje sploh niso poročali ničesar. Vsled tega je državni rudniški nadzornik uvedel strogo preiskavo.

Vzoren mož.

San Francisco, Cal., 6. febr. — Tu se je završila te dni tekma, ki bi bila imela dognati, kdo je najbolj idealen soprog v Ameriki. Udeležilo se je je silno veliko možev. Po dolgem iskanju so našli (ali našle?) jednega, ki se jim je zdel najbolji. Ta ima sledeče lastnosti: Vsako jutro, ko se zbudi, je dobre volje. Ves denar izroča svoji ženi. Pravi, da zna njegova žena bolje kuhati ko mati. K obedu in večerji pride vedno točno. Z ženo je vedno ljubezniv in mu je vse edno, je li z njo sam, ali se pa nahaja z njo v družbi. On je radodaren, je plemenitega značaja in je raje doma kakor v gostilni.

Bjoernson se počuti bolje.

Pariz, 8. febr. — Bjoernstjerne Bjoernson, slavni norveški pesnik in pisatelj ter veliki prijatelj vseh zatiranih narodov, posebno slovanskih, ki je po nedavnih poročilih zelo nevarno zbolel, se sedaj počuti že mnogo bolje.

Spet usmrčenih 6 rudarjev.

Louisville, Ky., 9. febr. — Eksplozija, ki je njen vzrok doslej še nepojasnjen, je usmrtila v rudniku št. 1. Stearns Coal-kompanije šest premogarjev na mestu. Pravijo, da so žrtve zadele na mesto, kjer je bil nabran plin, in da se je ta užgal ob rudarskih svetiljkah. Mrtveci so vsi belokožci. Od ostalih premogarjev, ki so delali v rudniku, ni bil nijeden prav nič poškodovan. Eksplozija se je pripetila v enem najbolj oddaljenih kotov premogovnika in njen učinek se je razteza! samo na neposredno soseščino. Vzpenjača ni bila pokvarjena in brez težave so se trupla našla in spravila iz jame. Da li se z delom v rudniku takoj spet prične, se šele odloči, ko bo jamo pregledal državni rudniški nadzornik C. J. Norwood iz Lexingtona, ki je bil obveščen o nezgodi.

Poštne hranilnice — dobimo.

Washington, D. C., 9. febr. — Nikacega dvoma ni več, da bo pred koncem kongresovega zasedanja sprejeta postava o poštnih hranilnicah po vseh Združenih Državah. V senatu bo tozadevna Carterjeva predloga sprejeta prihodnji teden, baje z večino osmih glasov. Potem pojde predloga v poslansko zbornico, kjer se bo nadalje razpravljala in gotovo tudi sprejela.

Glede poštnih hranilnic so Združene Države za vsemi drugimi deželami. Britanska vlada je uvedla poštne hranilnice že pred petdesetimi leti, in čimdalje lepše uspevajo. Avstrija je Britaniji že davno sledila.

"Suhi" in "mokri".

Chicago, Ill., 9. febr.—Vse čete "suhih" in "mokrih" so živahno na delu, odkar je protisalunska zveza prodrla s svojo prošnjo za lokalno opcijo s 74,000 podpisi. Obe stranki se pripravljata na najhujši boj ob spomladanski volitvi, ki se bliža.

Kakor je te dni sporočila brzojavka iz Springfielda, se bo glasovalo o salunskem vprašanju v mnogih mestih in krajih v državi Illinois ob spomladanskih volitvah. Tako v mestih Springfield, Bloomington, Aurora, Waukegan, Joliet itd.

Zarubljen princ.

Dunaj, 8. febr. — Več upnikov princa Miguela de Braganza, ki se je lani septembra meseca oženil z milijonarko gdčno. Anito Stewart iz New Yorka, je zahtevalo svoj denar a brez uspeha. Zato so zdaj zarubili pohištvo in drugo vozno imovino v prinčevem tukajšnjem stanovanju ter dali vso robo prepeljati v neki dražbeni urad. Med nakladanjem pohištva se je zbrala pred palačo velika množica ljudi, ki so zbijali slabe dovtipe in se obnašali tako hrupno, da je morala policija nastopiti. Princ Miguel in njegova soproga sta začasno v Parizu. Pred svojim odhodom tjakaj je pooblastil svojega odvetnika, da poravna njegove dolgove. Več razposojevalcev denarja ozir. oderuhov je pa stavilo tako visoke zahteve, da se njihove terjatve niso vpoštevale, nakar so dali posest prinčevo zarubiti. Gre se v celoti za manj nego $50,000. Šele nedavno se je poročalo, da hoče neka družba razposojevalcev denarja princa tožiti za izplačanje $1,000,000, ker se je baje svojčas zavezal, izplačati družbi, ki je njegovo ženitev omogočila z denarjem, petino dote, katera je znašala $5,000,000.

Nova vojska?

London, 6. febr. — Semkaj dohajajo navzlic uradnim preklicom zadnje dni vendar iz Harbina in Vladivostoka neprestano vesti o bližnji vojski med Rusijo in Japonskim. Ker se te vesti navzlic zadnji izjavi ruske vlade trdovratno vzdržujejo, začenjajo vendar sedaj tudi tisti ruski krogi, ki so dosedaj pri enakih poročilih samo neverjetno zmajevali glave, verjeti, da nameravajo Japonci napad na Vladivostok. Sliši se, da Japonci gromadijo vojni materijal v severni Koreji, osobito da spravljajo tja v velikem številu oblegovalne topove. V Harbinu in drugod kar mrgoli japonskih ogleduhov, ravno tako kakor pred prvo rusko-japonsko vojno. Sumljivo je tudi potovanje japonskega generalnega štaba po severni Koreji pod vodstvom barona Okušime. To potovanje smatrajo v diplomatičnih krogih za dokaz, da se bode kmalu pričela vojna.

Na Ruskem pometajo.

Petrograd, 7. febr. — Car Nikolaj, kateremu je senator Garin poročal o poneverjenjih v intendanturi, je zapovedal, da se naj zapleni vse premoženje, premično in nepremično, vsem uradnikom intendanture. Nadalje je zapovedal, da naj zaprejo vse dobavitelje in uradnike, ki so imeli posla z onimi neuporabnimi 100,000 pari čevljev, ki so jih našli v Kijevu. Govori se, da bode odličen parlamentarec imenovan generalnim kontrolorjem.

NAD 14,000,000 KATOLIČANOV V Z. D.

Številke novega katoliškega letopisa kažejo pomnožitev za 111,576 v enem letu.

DUHOVNIKOV SKUPAJ 16,550.

Chicago prednjači glede cerkva in župnijskih šol v Združenih Državah.

Po uradnem katoliškem letopisu (directory), ki izide te dni pri tvrdki M. H. Wiltzius Co., Milwaukee in New York, je 14,347,027 katoličanov v celinskih Združenih Državah, kar kaže pomnožitev za 111,576 duš v primeri s številom pred letom dni.

Če dodamo številu katoličanov v Združenih Državah ono na Filipinih, Porto Ricu in Hawaiiskih otokih, dobimo skupno število katoličanov pod praporom Združenih Držav 22,587,079. Katoliško prebivalstvo pod britanskim praporom, po istem letopisu, je 12,053,418, dočim se Nemčija ponaša z 20,327,913. Avstro-Ogrska pa šteje 35,570,873 katoličanov.

Wiltziusov letopis kaže, da je 16,550 katoliških duhovnikov v Združenih Državah, in sicer 12,274 posvetnih duhovnikov in 4,276 članov verskih redov. Pomnožitev med duhovniki znaša 457. V skupno število (16,550) niso všteti oni duhovniki Združenih Držav, ki delujejo na Filipinih ali v drugih inozemskih misijonih. Niti niso všteti oni v Rimu ali študirajoči v inozemstvu.

Katoliških cerkva je 8,849 z duhovniki bivajočimi v Združenih Državah in 4,355 misijonskih cerkva v oskrbi sosednih župnikov. Skupno število cerkva je torej 13,204, to je, 366 več nego lani.

Letopis kaže, da je 83 duhovnih semenišč v tej deželi s 6,182 semeniščniki. Takozvanih "colleges" za dečke je 217 in akademij za deklice 709. Katoličani Združenih Držav podpirajo 289 sirotišnic, ki se v njih oskrbuje 51,541 sirot. Skupno število dobrodelnih zavodov vzdržujejo katoličani 1,125.

Pogled na statistiko v letopisu kaže, da je 4,845 župnijskih šol v tej deželi, katere pohaja 1,237,251 otrok. Od lani je 142 šol več in 39,338 šolskih otrok. Če seštejemo otroke v župnijskih šolah, "colleges", akademijah, sirotišnicah in drugih zavodih, vidimo, da znaša število otrok odgajanih v katoliških zavodih 1,450,448, ali 53,101 več nego v prejšnjem letu.

Hierarhija (duhovska vlada) Združenih Držav sestaja iz 1 apostolskega delegata, 1 kardinala, 13 nadškofov in 88 škofov.

Najstarejši prelat z ozirom na službo v tej deželi je kardinal Gibbons, ki je bil posvečen v škofa dne 16. avgusta l. 1868. Škof Hogan v Kansas City, Mo., je drugi po predstvu, ker je bil posvečen mesec pozneje nego kardinal Gibbons. Nadškof Ryan v Philadelphiji, ki je bil imenovan za škofa leta 1872., zavzema tretje mesto, dočim je nadškof Ireland v St. Paulu četrti, ker je bil posvečen dne 21. nov. 1875.

Katoliško prebivalstvo glavnih držav v Uniji je sledeče: Država New York prednjači z 2,722,647; Pennsylvania je na drugem mestu z 1,494,766; dočim je Illinois sedaj tretja z 1,443,752. Massachusetts je četrta v vrsti z 1,373,772. Ohio ima 619,265; Louisiana, 557,431 in država Wisconsin je sedma med državami s 532,217. New Jersey sledi Wisconsinu s 496,000; Michigan se ponaša s 489,451 katoličani in Missouri jih šteje 452,703. Država Minnesota vsebuje 427,627 katoličanov; California jih ima 391,500; Connecticut, 370,000; Texas, 283,917; Iowa, 242,009; Rhode Island, 242,000; Indiana, 218,758; Kentucky, 194,296.

Zanimivo je tudi doznati, da ima mesto Chicago več cerkva, nego katerokoli drugo mesto v Uniji. 187 cerkva je v nadškofa Quigleya mestu, dočim jih ima New York ozir. Manhattan in Brox 138. Mesto Brooklyn jih ima 110, dočim se Philadelphia ponaša z 99. V svetovne razstave mestu St. Louisu je 83 katoliških cerkva in v Pittsburgu se nahaja 68 cerkvenih stavb. V Bostonu je 61 cerkva in 61 tudi v Clevelandu. V Buffalu lahko naštteješ 56 rimsko-katoliških cerkva; Baltimore jih ima 47 in Cincinnati 46.

Wiltziusov letopis kaže, da je sedaj izpraznjenih osemnajst mest v svetem zboru kardinalov. Izkazanih je 6 kardinalov škofov, 41 kardinalov duhovnikov in 5 kardinalov dekanov, skupaj 52, dočim bi moralo biti polno število v senatu svetega očeta sedemdeset.

Kardinal Gibbons je po predstvu peti, ker je bil imenovan za kardinala 7. junija 1886. Kardinali, ki se vrste pred njim, so Stefano, Neto, Capecelatro in Moran.

Katoliških časopisov izhaja v tej deželi 322. Med te so všteti tedniki, mesečniki in četrtletniki. Časopisi izhajajo v dvanajst rih jezikih.

Katoliško prebivalstvo naše severne sosede, Canade, je po letopisu 2,538,374, dočim ima Cuba 1,824,897.

Pomožni škof v St. Paulu.

St. Paul, Minn., 5. febr. — Rev. John J. Lawler, trinajst let župnik katedrale, je bil včeraj imenovan za pomožnega škofa nadškofije St. Paulske po papežu Piju X. Vest o imenovanju je prejel včeraj nadškof Ireland. Obredi posvečenja se bodo vršili bržkone okoli Velike noči v katedrali ali v St. Paulskem semenišču. To posvečenje bo eno najvažnejših cerkvenih opravil, kar se jih je kdaj izvršilo na severozapadu in morda v deželi, kajti poleg povišanja Father Lawlerja na dostojanstvo pomožnega škofa bodo štirje drugi škofje imenovani in posvečeni bržkone ob istem času.

Ti štirje drugi škofje, ki so namestni (sufraganski) škofje, bodo imenovani na izpraznjena mesta v drugih delih škofije. Father Lawlerja imenovanje je različno od imenovanja namestnega škofa, vkolikor je pomožni škof postavljen za asistenta ali pomočnika nadškofu in lahko izvršuje vse dolžnosti, pristojne nadškofu, pod vodstvom zadnjega.

Konzul dr. H. Schwegel.

New York, 5. febr. — Dne 15. februarja bo otvorjen novi avstro-ogrski konzulat v Winnipegu, Canada. Za vodjo istega je imenovan dr. H. Schwegel, ki je tudi v New Yorku najbolje poznan in posebno med njegovimi ožjimi rojaki, Slovenci, zelo priljubljen.

Pl. Tomašič — ban hrvatski.

Dunaj, 6. febr. — Cesar Franc Jožef je včeraj sprejel hrvatskega bana, barona Raucha, ki je izročil vladarju svojo odstopnico. Njegov naslednik kot ban hrvatski postane Nikola pl. Tomašič, ki je radi svojega prestopa v grško-pravoslavno cerkev pri katoliški duhovščini zelo nepriljubljen.

Po povodnji v Parizu.

Pariz, 7. febr. — Inozemski milodari za po strašni povodnji prizadete Francoze znašajo sedaj nad $800,000. Reka Seine je sedaj upadla 16 čevljev pod svojo največjo višino. Ceste in hiše se tupatam podirajo, ker so izpodprane. Vlada je sklenila, naprositi državni zbor za nadaljnjo dovolitev $4,000,000 v podporo žrtvam povodnji.

Avstrija in Rusija.

Dunaj, 5. febr. — V političnih krogih vzbuja največjo pozornost vest, po kateri bi merodajni činitelji v Petrogradu radi pričeli pogajanja s tukajšnjo vlado v dosego sporazumljenja v perečih vprašanjih glede položaja na Balkanu. Kakor se poroča iz zanesljivega vira, so na tukajšnjem odločilnem mestu povoljno sprejeli rusko ponudbo. V neuradnih krogih prevladuje mišljenje, da bi bilo predlagano posvetovanje času zelo primerno ter bi utegnilo dobro vplivati na razmerje med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Tako bi se morda odstranil marsikak nesporazum, ki še ni bil rešen izza poslednje balkanske krize, ki je vedla skoro do vojne.

Castro nekaj namerava.

Washington, 8. febr. — Ameriški konzul na Kanarskih otokih je državnemu uradu brzojavil, da je bivši venezuelski predsednik Castro dospel tjakaj s Španskega. Konzul misli, da je Castro prišel na te otoke, ker je to najbližja ugodnoležeča točka do Venezuele in ker Castro bržkone želi zasledovati dogodke v Venezueli prav iz bližine.

Slučaj Hofrichter.

Dunaj, 4. febr. — Ime častnika, ki je bil pozvan kot priča v slučaju nadporočnika Hofrichterja, namišljenega odpošiljatelja pisem s ciankalijem, in ki je izvršil samoumor, je sedaj objavljeno. To je nadporočnik Moritz Schmidt od 7. kranjskega lovskega bataljona. Usmrtil se je baje zaradi dolgov.

Kako globoko sočutje vzbuja senzačni slučaj Hofrichter, je razvidno iz dogodkov ob pogrebu svaka Hofrichterjevega, trgovca Gerasdorferja, ki je vsled mnogega vznemirjanja v zvezi s Hofrichterjevo afero podlegel srčni kapi. Velikanska množica ljudstva se je udeležila pogreba in je demonstrirala v prilog Hofrichterju.

"Neues Wiener Journal" poroča, da je vojaški zdravnik tudi včeraj zjutraj posetil nadporočnika Hofrichterja, ker ni mogel vso noč spati, in ker je bil včeraj zjutraj izredno razburjen: vso noč se je sprehajal po svoji celici.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 9. febr. — Še enkrat se tem potom naznanja vsem udom Družbe sv. Mohorja, da naj nemudoma ponovijo letnino, če hočejo jeseni dobiti spet lepo številce lepih knjig. Družba zahteva, da se mora zdaj denar poslati en mesec poprej, kakor je bila doslej navada. Zato se sprejemanje letnine v našem župnišču koncem prihodnjega tedna zaključi. Požurite se torej dosedanji udje in vsi tisti rojaki in rojakinje, ki želite nanovo pristopiti k najslavnejši slovenski družbi. Udnina je samo en dolar, in za to malenkost se dobi obilno duševnega kruha — šestero lepih knjig.

— Veselica naše šolske mladeži povodom imendana č. g. župnika F. S. Šusteršiča je uspela v vsakem oziru izborno. Morda še nikdar ni bila bivša Golobitsheva prostorna dvorana (sedaj imenovana Stern Hall, v najemu društva The Eagles) tako nabitopolna, kakor zadnjo nedeljo popoludne. Udeležba je bila uprav velikanska, tako da so morali zakasnjenci spet oditi, kajti zasedeni so res bili vsi kotički in vsi prehodi že dokaj časa pred začetkom predstave. Gg. reditelji so bili pač v skrbeh, ampak ponepotrebnem, kajti slavno občinstvo se je vedlo tako lepo, da je bil vesčas najlepši red in mir. Točno ob treh se je oglasil zvonec, in veselica se je pričela. Najprej je stopil na oder pred zaveso g. Blaž J. Chulik, ki je kot reditelj naprosil dično ženstvo, da se blagovoli razkriti, ker bi sicer utegnili njihovi najmodernejši klobuki nemilo ovirati razgled vsem nesrečnikom v ozadju. Dvignila se je potem zavesa in gledali smo prvi lep prizor, v slikoviti skupini razvrščene učence in učenke 5. in 6. razreda. Zapeli so slovensko pesem "V pozdrav". Besedilo je bilo zloženo nalašč za to priliko v čast slavljencu. Pesmi je sledil slovenski nagovor, potem angleška pesem in angleški nagovor, in tako dalje po sporedu, ki smo ga objavili zadnjič. Vse je bilo lepo. In lepe so bile posebno tudi predstave treh daljših gledliških iger. Kar poskakovalo nam je srce od veselja, ko smo gledali te malčike kot igralce in igralke, ki so se tako korenito vmislili v svoje vloge, da se skoro ne bi mogli bolje. Pač je bilo treba mnogo časa in truda, da se doseže kaj tako imenitnega. Ali naj naštevamo imena vseh onih fantičev in deklic, ki so se resnično odlikovali? Našteti bi morali vse, kajti vsem gre čast in odlika. Če pa posebej omenjamo Franka Kostelca, nam njegovi tovariši in tovarišice gotovo ne bodo preveč zamerili, saj so sami prepričani, da je ta fantek dosegel največji uspeh s svojim v resnici igralskim nastopom v angleški in slovenski igri. Mladega Kostelca bi bilo škoda izgubiti izpred oči, kadarkoli se bo mislilo na kako gledališko predstavo pod našim zvonom. Morda bo to nekoč igralec prve vrste — če ostane priden. Pa kakor omenjeno, pohvalo zaslužijo vsi in vse, ki smo jih topot gledali na odru. Na njihovem uspehu je čestitati seveda predvsem čč. šolskim sestram, ki so videle tako lep sad svojega neumornega truda, ki so z njim napravile celi naselbini čast. Pohvalo zasluži nadalje g. organist Geo. Malovrh, ki je mlade pevce in pevke tako dovršeno izvežbal. Tudi orkester g. Franka Završnika je pokazal, da smo lahko ponosni nanj. In nazadnje čast celi fari, ki je pokazala z zares ogromno udeležbo svojo ljubezen do šolske mladine in do svojega dušnega pastirja, ki je s to prelepo prireditvijo pač lahko zadovoljen.

—Gg. Anton Sitar iz Breckenridge-a in Henry J. Krakar iz Wahpetona, N. Dak., sta prišla začetkom tega tedna na obisk v Joliet k svojim sorodnikom in prijateljem.

— G. Ignac Česnik, ustanovitelj slovenske farmarske naselbine v Willardu, Wis., se je mudil te dni v naši sredi po svojih opravkih. Marsikaj lepega nam je pripovedoval o dejanju in nehanju slovenskih farmarjev tam gori na rodovitni zemlji države Wisconsin kjer so tudi prelepe hoste z obilno divjačino.

— Prekasno za zadnjo številko smo prejelj od g. Johna Snedica, tajnika dr. Sv. Treh Kraljev št. 98 K. S. K. J. v Rockdalu, dopis o smrti in pogrebu nesrečnega Antona Železnik, ki smo poročali o njem zadnjič. Iz dopisa posnemamo, da sta se pogreba udeležila tudi pokojnikova brata, od katerih je starejši trgovec (grocer) v Milwaukee, Wis., a mlajši živi v Puebli, Colo. Obveščena o nesreči sta nemudoma prihitela semkaj in se udeležila tudi pogreba.

— $100,000 škode je napravil ogenj, ki je navstal zadnji četrtek zjutraj v jolietski državni kaznilnici, in sicer v tamošnji elektrarni (power house), katero je razdejal. En jetnik in neki inženir bi se bila skoro zadušila. Z zavarovalnino škoda ni pokrita, ker jo trpi država. Jetniki so bili nekaj časa vsi prestrašeni, a nijeden ni poskušal uteči, kajti bržko je bil dan alarm, so bile straže pomnožene. Vsi vslužbenci so se spravili nad plamene, dokler ni prišla na pomoč požarna bramba iz Jolieta. Neki jetnik, imenoma Tucker Ballard, ki je obsojen v dosmrtni zapor in je že sedemindvajset let v kaznilnici, se je izkazal pri gašenju pravega junaka; nezavestnega so ga nazadnje izvlekli izpod razvalin, ko se je streha zrušila in ga je zasula. — Vsled tega požara je guverner Deneen naročil dotični komisiji, naj se požuri, da čimpreje izbere prostor za novo kaznilnico dalje kje od Jolieta.

— G. Fr. Završnik, tajnik S. S. v J., nam poroča: Zadnji kotiljonski ples, katerega je priredil Slovenski Sokol, se je res sijajno obnesel. Gotovo se mora priznati, da kaj takega se še ni priredilo v Jolietu. Udeležba je bila ogromna. Smelo trdimo, da je skoro ni bilo slovenske družine, katera ne bi bila zastopana po kakem članu. Škoda, da nam je 12. ura prekrižala še nadaljno zabavo. Godba je bila izvrstna Obnesel se je ples tudi v finančnem oziru kar najlepše. I. t. d. Lepše se torej predpustni čas ni mogel ločiti. Da se pa zadovolji želji vseh, priredi Slovenski Sokol še eno tako veselico še z večjim programom na velikonočni pondeljek.

— Ob spomladanskih volitvah bomo imeli tudi v Jolietu odločilen boj, ali naj ostane mesto "mokro" ali naj postane "suho".

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Črne Jožefa, Čurnič Todor, Majnorič Ivan, Poltorak Feliks, Percin Ana.

Bisbee, Ariz., 2. febr. — Pošiljajoč naročnino na A. S. za leto vnaprej, dostavljam še par vrstic o tukajšnjih razmerah. Od tukaj se malokdaj sliši in bere v priljubljenem mi listu Vašem, ker Slovencev je tukaj kaj malo. Tisti, ki smo tukaj, živimo tudi daleč eden od drugega, in le eden prebira list A. S. Skoraj polovica jih je brez dela. Delo je samo v jamah, in ker se tačas bakra toliko ne porabi kakor pred dvema letoma, zato je težko delo dobiti, posebno za naš narod, zakaj tisti, ki ne zna angleškega jezika, je tukaj kakor da bi bil sam. Zato ne vabim rojakov semkaj sedanji slabi čas; če se pa na bolje obrne, pa tudi rad naznanim. Zdaj pa pozdravljam Slovence in Slovenke širom Amerike, a tebi, A. S., želim obilno uspeha in naročnikov.

Pavel Kump, P. B. Box 1229.

Brockway, Minn., 2. febr. — Cenjeni g. urednik: — Priobčite par vrstic v Vaš cenjeni list. Vreme imamo navadno. Danes na Svečnico je imelo žensko Marijino društvo svojo letno in skupno sv. obhajilo. Ob deveti uri smo imeli peto sv. mašo. Jutri bode podeljen blagoslov sv. Blaža. Nocoj ima društvo Katoliških Borštnarjev veselico v cerkveni dvorani. Prihodnjo nedeljo bodejo imeli otroci iz obeh šol, iz nemške in iz McKinley, koncert in "basket social" za prid obeh šol.

Za našo mlekarno se bode tale teden pripravljal led. Mlekarna se bode proti pomladi enkrat odprla in jo bode zopet vodil naš rojak gospod Frank Hudovernik.

Pozdrav vsem cenjenim čitalcem Amerikanskega Slovenca. Listu pa še par tisoč novih naročnikov.

John Poglajen.

Delagua, Colo., 4. febr. — Gosp. urednik Am. Sl. v Jolietu, Ill.:— Prosim za nekoliko prostora v Vašem cenj. listu, katerega mislim da mi ne bodete odrekli, da sporočim rojakom širom nove domovine o nesreči v Primero, Colo.

Bilo je dne 31. jan., ko so smrtonosni plini v premogovniku št. 4, kateri je last C. F. & I. Co., končali toliko življenj, katera so bila polna upanja. Splošne groze Vam ne morem opisati, dasiravno sem bil sam na licu mesta.

Naj omenim, da lepšega pogreba ni bilo izlepa v Trinidadu, Colo., kakor je bil za prvih 17 žrtev, kateri so bili vsi Slovenci, 14 se jih še pogreša. Zjutraj ob enajstih se je začel pomikati zares prežalostni sprevod iz pogrebniškega zavoda proti cerkvi sv. Trojice, kjer je bila peta maša zadušnica, katero je daroval Rev. Ricardo di Palma, S. J., ob asistenci Rev. P. Ciril Zupana, O. S. B., iz Pueblo, Colo. Po maši so pa nas iznenadili naši pevci od Slov. pevskega društva "Prešeren" v Pueblo, Colo., s svojim krasnim petjem pod vodstvom gosp. Matt. Jermana. Pevci so bili sledeči: Joe Russ, John Russ, Zlatko Kerhlin, Vladimir Predovich, Aleksander Opolsky, E. J. Mensinger, lastnik lista "Slov. Nar.", in gospod Artur Birolla, naš dobroznani rojak iz Raton, New Mexico. Po cerkvenih opravilih smo se zopet člani raznih društev razvrstili in z godbo na čelu jel se je pomikati sprevod proti katoliškemu pokopališču. Na pokopališču so se nudili žalostni prizori. Tukaj je objokovala žena moža, zopet tam sestra brata, oče sina in obratno. Sploh pa mi ni mogoče vsega opisati. Ob prihodu s pokojniki na groblje je Rev. P. Ciril Zupan blagoslovil skupni grob (vsakih sedem ima skupni grob) in nadaljeval pogrebne molitve.

Avstro-ogrski podkonzul iz Denver, Colo., naš rojak gosp. Goričar, imel je primeren slovenski govor. Ob zaključku je položil krasen venec v imenu goriomenjenega konzulata na grob sedemnajstim našim rojakom.

Dr. "Planinski Raj" št. 8 v Primero, Colo., spadajoče k S. D. P. Zvezi v Conemaugh, Pa., katero je izgubilo 13 svojih udov, in ostali sobratje so položili tudi na grob krasen venec z napisom: "V spomin vsem sobratom S. D. P. Zveze in ostalim rojakom."

Dalje, J. S. K. Jednota izgubila je enega uda, sobrata dr. sv. Andreja št. 84 v Trinidad, Colo., Alojzija Lamišek, ki je imel s cvetjem okrašeno krsto z napisom: "V spomin svojemu sobratu in ostalim rojakom umrlim 31. januarja 1910. M. Pog."

Na zvršetku pogrebnih obredov so še enkrat zapeli pevci društva "Prešeren" še dve krasni nagrobnici, in sicer:

Človek, glej dognanje svoje:
Danes srečen si, vesel —
Jutri že ti zvon zapoje,
Truplo tvoje bo pepel....

in ono istotako ganljivo:

Blagor mu, kdor se spočije,
V črni zemlji sladko spi....

Ne ve se še za gotovo, koliko je naših rojakov mrtvih; od zakopanih 17 jih je Slovencev 14, pogreša se jih okoli 38.

S. N. P. Jednota izgubila je enega uda, Max Keša, doma iz Knežaka na Notranjskem, neoženjen. Sobrat Joe Heniksman, kakor tudi njegov sorodnik Blaž Kern sta prišla, da ga odpeljeta v Pueblo, kamor spada k društvu Orel; ali vsled prevelike poškodbe ni bil za na pot, zaradi tega je pokopan z ostalimi rojaki v Trinidad, Colo.

K. S. K. Jednota ni izgubila nobenega uda. Pač pa kar se ve do sedaj, so izgubila sledeča društva: Društvo sv. Barbare, 9 (devet); S. D. P. Zveza, 13 (trinajst); J. S. K. Jednota, 1 (enega).

Konečno kličemo rojaki v Trinidadu in okolici Slov. pevskemu društvu Prešeren: Čast Vam! Le tako naprej! Na zdar in živeli!

S slovenskim pozdravom ostajam

Naročnik Box 131.

La Salle, 6. febr. — Slavno ured. A. S.! Gotovo si mislijo ljudje, da je La Salle obnemogel, ali da je propadel Diletantski Klub. Gotovo ne! Sedaj se učijo lepo igro "Eno uro doktor". In tudi petje jako lepo napreduje, da si ne bi človek nikdar mislil, da bode v La Salle kdaj tak uspeh.

Še nekaj, a nič veselega. Dne 1. febr. se je 2 milji od tukaj na Oglesby utrgala vrv, vsled česar se je ponesrečilo 5 oseb, med njimi tudi en Slovenec, po imenu Jos. Urbanc. Nekateri izmed njih so težko ranjeni, enemu je celo zlomilo dve nogi.

Zdaj pa sklenem moj dopis ter pozdravljam vse rojake in rojakinje po širni Ameriki, tebi, A. S., pa dober napredek.

Znanec.

New York, 1. febr. — Spoštovano uredništvo Amerikanskega Slovenca! Malo prostora Vas prosim! Poročal bi Vam rad o veselici, katero je minulo nedeljo priredil slovenski cerkveni pevski zbor v New Yorku. —

Tu ni bilo agitacije in urnebesne reklame in vendar se je zbralo v dvorani čez dve sto Slovenk in Slovencev. —

Med gosti sem opazil starosto newyorških Slovencev gospoda Remsa in njegovo gospo soprogo, mnogo članov Domovine, Ilirije in mnogo, mnogo drugih.

Prva točka je bila "Naša zvezda", katero je zapel mešan zbor. — Bil sem zadovoljen! — Ugajal mi je posebno čisti sopran in alt, basi pa so bili premočni! Pesem je teška, pevovodja in učitelj Nemec in vendar je vspela!

Jako dobro je zapel tudi moški zbor Beethovnovo pesem "Večerna". Najbolj pa mi je ugajala pesem "Kadar mlado leto pride"! — Začuditi sem se moral slišati teško to pesem, za katere učenje se je potrebovalo tako malo časa! Pa naj kdo pravi, da nismo Slovenci vstrajni! Upamo si na vse, pa naj si je še tako teško! In tako je prav! — V prvi vrsti naj se goji umetna pesem, lažje skladbe se potem nauče igraje!

Zanimala me je zelo veseloigra: "V Ljubljano jo dajmo."

Igrali so ivrstno! Gospod Maček je igral naravnost brilantno! Vživel se je v svojo ulogo in pred seboj smo imeli pravo slovensko korenino, skrbnega očeta, kateri je ostal kljub povsod prodirajoči kulturi naraven in dosleden naukom svojih očetov. —

Ulogo njegove žene je izvrstno igrala nam že znana dobra igralka gospica Kati Pavlič! Njen kostum, njen nastop je bil tako pristen, da bi bil skoro vrjel in mislil, da nimam pred seboj gospice Pavlič, ampak pravo resnično Rotijo.

Izborna sta bila brat in sestra gospod Jernej in gospica Ana Habjan! Služila sta pri Srebrinu in uloge svoje sta rešila mojsterski! — Kako dobro fantovsko je plesal Pavle pred Nežo, jo skušal objeti in kako naravno naivno se ga je poštena deklica branila! —Človek si v takih trenutkih želi doživeti res kaj tako pristnega in ne rafiniranega ljubkanja v frazah...

Ko bi bil milijonar, bi poslal gg. Mačka, I. Habjana, gdične Pavlič in Habjan v višje gledališčne šole, svoj poklic so namreč zgrešili vsi štirje! — Gospod Giovanelli je svojo ulogo Dr. Mirka Snoj-a jako dobro rešil, v oči so mi padali le svetli gumbi na njegovi salonski suknji! — Garderobier se je gotovo zmotil, naši doktorji vendar ne nosijo takih livrej?!?

Gospodje Pirnat, Erhartič in Staudohar so imeli sicer kratke uloge, vendar pa so tudi oni pripomogli, da se je ta veseloigra s tako dobrim vspehom doigrala!

Omeniti bi moral sicer že prej o ulogi Srebrinove hčere in neveste Marice, vendar sem si to prihranil za najzadnje, ker spregovoril bi rad kaj več o tem! — G. Stempel je sicer jako delavna, pridna, vendar pa bi jej svetoval, da v bodoče takih ulog ne jemlje! Ne preceniti se! — Fina toileta, svilene nogovice in bleščeči čeveljčki še dolgo ne izpolnjujejo uloge! — In pozornica ni vendar za to tukaj, da se tamkaj kaže nova odora?!!—

Ako se ena glavnih ulog izroči za to nesposobni osebi, trpi pri tem vsa igra in temu se bodem vedno upiral! Naj mi gospica ne zameri, v bodoče mi bode hvaležna, ako bode uvaževala moj dobromisleči nasvet! Prepričan sem namreč, da je zelo hudo igrati kako ulogo in biti nesposoben za njo! To človek čuti in pri tem trpi! —

Glavni vzrok pri marsikomur je, brezčustvenost! Stavim, da se neveste pri svojem ženinu v realnem življenju vse drugače vedejo in ne tako mrzlo kakor je to storila Srebrinova Marica ...G. Stempel je cel čas videla v Dr. Snoju le g. Giovanellija, katerega osebno pozna in kateri je že "oddan" in ne svojega ljubimca in ženina Mirka! In to je njena glavna napaka! Ko prideš na oder, doli z osebnostjo, vživi se v svojo vlogo in igraj, kakor ti veleva srce in prav gotovo se tako doseže dobrih vspehov! — Upam, da bodem imel v prihodnje prilike jo zopet videti v kaki hvaležnejši ulogi in takrat jo bodem prav rad pohvalil!

Pogum torej in brez zamere!

Med pravzami je imela igrati na glasovir g. Mimi Remsova! Pa je ni bilo! Zadržana je bila, ker je baje sodelovala na drugem nekem slovenskem (!) koncertu! — Ali radi tega si ni belil glave arrangeur, naprosil je njenega brata g. Josip Rems-a ml. in ta je igral, da mi je vzdigovalo pete! Hvala mu!

Napočil je večer, ko se je končala popoldanska veselica in zadovoljni smo se razšli! —

G. A. Burgarju pa kot arrangeurju in voditelju celega programa na vspehu častitam! —

Zahvaljujoč se Vam, gospod urednik, na odmerjenem prostoru, se Vam priporočam tudi za v prihodnje in Vas pozdravljam! Vaš

Newyorčan.

Pittsburg, Pa., 6. febr. — Drago mi uredništvo Am. Sl.! Že dolgo nisem nobenega dopisa bral iz Pittsburške okolice, zato sem se jaz namenil poročati par vrstic, da ne bodo rojaki rekli, da smo v Pittsburgu zaspali. Zdaj nam ni treba spati, ker imamo dovolj dela, se moramo požuriti z delom, zakaj bo prišla spet kriza, pa bomo gledali skoz prste, če ne bomo nič imeli. Ko ne bi bilo rakije in ječmenovca, bi se še kaj privarčevalo, ampak tako — hm, kaj č'mo! Naznanjam tudi, da se rojaki zelo ženijo v Pennsylvaniji in tudi jaz bi se oženil, kajti prav mraz mi je podnevi in ponoči. Koncem svojega dopisa pa pozdravljam vse rojake in rojakinje po širni Ameriki. Tebi, dragi A. S., pa želim veliko uspeha.

Jakob Zalar.

Sheboygan, Wis., 6. jan. — Slavno uredništvo Am. Slovenca! Zopet sem skoval mal dopis, posebno koristen ni, Bog mi je dal prosto voljo, toraj sem napisal, kar mi je prišlo na misel; vsem ljudem se pa tako ne more ustreči. Toraj vas prosim, urednik Am. Slovenca, bodite usmiljeni in nikar ga ne obsodite v koš; če bi le ne bilo drugače, da zasluži kazen, pa ga rajši suspendirajte in ga obesite na kako kljuko, morebiti, da pride prav za v slabih časih, za silo je vse dobro.

Tukaj v Sheboyganu, Wis., je predpust minil, pa nisem imel sreče, da bi me kedo povabil na "ohcet", toraj nisem nobene videl, zatoraj ne morem nič gotovega poročati o tej stvari. Toliko mi je pa znano, da imamo tukaj dosti fantov in deklet, ki so prav zrele pa tudi lepe za zakonski jarem; če jih v kakem kraju potrebujejo, lahko jih damo nekaj, vseh pa ne.

Sedaj bom pa malo pisal od Amerikanskih Slovencev in Amerikanskega Slovenca. Amerikanski Slovenec je začetnik vseh slovenskih časopisov v Zjedinjenih državah. Am. Sl. je prvi pričel izhajati, vsi drugi listi, ki sedaj izhajajo, se še niso tisti čas rodili, toraj je Amerikanski Slovenec oče vseh slovenskih časopisov, ki so se poznej narodili v Zjed. Državah, toraj smo ponosni, ko imamo tako lep časopis v svoji sredi, ki nosi na glavi naše lepo in slavno ime — Amerikanski Slovenec. Amerikanski Slovenec je pa tudi mogočen, in je kakor velik trust. Ko bi ne bilo Amerikanskega Slovenca v Zjed. Državah, ne bi bilo nobenega slovenskega časopisa v Severni Ameriki, saj tudi ne more nihče slovenskega časopisa izdajati brez Am. Slovenca. Pa bode morebiti kedo rekel, da to ni res, pa je vendar živa istina, kar bom tukaj dokazal. Kedo je vodja ali urednik v tiskarnah, kjer se tiskajo in izdajajo slovenski časopisi v Zjed. Državah? Če grem gledat ali pa ne, vseeno vem, da je Amerikanski Slovenec. Nemec ja ni, ni vrag. Amerikanski Slovenec je res postrežljiv, povsod pomaga, podučuje, pomaga tudi pridigati, kedor hoče poslušati, tako, da ima res veliko truda s svojim poslom. Pa se vendar še dobi tako zarukan človek, da zabavlja čez Amerikanskega Slovenca, pa se ne spominja, da je tudi on Amerikanski Slovenec, in tako sam sebe po zobeh tolče. Če nočeš biti Amerikanski Slovenec, pa pojdi v staro kontro, tam boš pa Avstrijski Slovenec.

Zdi se mi, da bo za danes zadosti, ker ne bi rad dolg dopis napisal, preveč prostora vzame. Saj se včasih tudi vkratkem veliko pove. Toraj naj bode to zadosti za ta teden; če mi pride kaj koristnega v glavo, bom spet kaj boljšega napisal.

H koncu dopisa priporočam Amerikanskega Slovenca vsem Amerikanskim Slovencem, in želim, da bi bili vsi naročniki tega lepega časopisa Am. Sl. Saj ni lakomen; en dolarček za celo leto, pa je zadovoljen. Pozdravljam vse Amerikanske Slovence po širni Ameriki, tebi pa, Am. S., želim blagoslova pri tvojem velikem trudu. Jaz sem tudi Amerikanski Slovenec. Živio Amerika!

Frank Slabe-Logačan.

Greater New York, 28. jan. — Dragi gospod urednik: — Vanitas vanitatum et omnia vanitas! — Kako bi ta zlati rimski rek povedal po domače? — Pero mi zaostaja in ne morem najti primernih besedij!

Bi se zmotil, če bi naravnost z Revčkom Andrejčkom zavihtel borno svojo čepico po zraku, udaril z nogo ob tla, zaukal in zapel, da: Svet je res, oh, grozna blaznica! In če bi še njegov klasični refrain pristavil: Pa prav res, mislim, da sem z gornjim citatom povedal ono, kar sem hotel.

Se ne čudite, gospod urednik, če tako začenjam? Ali Vi si morda mislite, pust je, namreč sveti pust, znorel je in Vi mi v svoji velikodušnosti odpuščate...

Vidite, gospod urednik, mene jezi vse, da, prav vse! Moje srce je idealno navdahnjeno, svet gledam v najprelestnejših bojah in pel bi noč in dan!

Da, pel bi in prepeval ono pesem o svetobolju, Boga prosil, da nam da drugih bratsko-ljubečih src, pa je vse zastonj, humbug je vse, kamor gledam...

In moje srce krvavi in zaželi si včasih miru in da se vzdigne obdajajoče nas morje in da nas, da, tudi mene, ko te dni vzbesnela Saona zagrli in zaduši, da bi grgrali, potapljaje se, da ne bi stopali več po lepej tej zemlji, da ne bi več vpili in vikali o svoji navdušenosti, ljubezni do milega svojega jezika in ne blebetali o "zrenju v bodočnost" in ne iskali po potrpežljivem slo-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

JOSIP K LEPEC JAVNI NOTAR
Izdeluje vse v notarsko delo spadajoče listine.
901 Scott St. JOLIET, ILL

Vedno večja prodaja Severovih Zdravil je najboljši dokaz njihove vrednosti.

Nikarte se mučiti s kašljem!

Najpogostnejše obolenje po zimi v našem podnebju so prehladi in kašlji. To najbolje opaziš, če stopiš v sobo polno ljudi. Kako strašno pokašljevanje! Skoro vsaka druga oseba ima kašelj. Ali tudi ti? Zakaj ga ne preženeš?

SEVEROV
Balzam za pljuča

presega vse leke za hitro olajšbo kašljev, hripavosti, vnetja sapnika, davice, naduhe, vnetja prsne mrene, pljučnice in drugih neprilik pljuč in grla. Pomagal je, ko so bila druga zdravila brezuspešna.

Prežene vsako vrsto kašlja. Razkroja nakopičeno sluz.
Napravlja dihanje lahko. Prepreča mučna obolenja.

Če se hočeš občuvati resnih neprilik, začni ga uživati takoj. Cena 25 in 50 centov.

"Z veseljem poročam", piše g. Stanislav Bartoslavič iz Freelanda, Pa., "da mi je Severov Balzam za pljuča koristil več, nego zdravila predpisana mi po zdravnikih. Priporočal sem Severova Zdravila mnogim znancem v tem kraju in vsi jih smatrajo za zelo izdatna."

Na prodaj v lekarnah. Pri nakupu zahtevaj Severovih Zdravil. Imaš li naš Almanah za leto 1910. Ako ne, vprašaj zanj. Zastonj ga dobiš.

IMEJ GA PRI ROKI!

Niti en dan ne hodi brez zdravila, ki je tolikrat potrebno v sleherni hiši za utešenje krajevne bolečine, olajšanje vnetja in razgnanje otekline. To zdravilo je

Severovo Olje sv. Gotharda

Nadevano zunaj kot mazilo lajša revmatizem, nevralgijo, mišične krče, izvinjenje, odrge, otekline, žive rane, bol v hrbtu, tesnobo čez prsa in splošne rane. Dostikrat prepreči zastrupljenje krvi, če se nadene o pravem času. Cena 50c.

VLIVE NOVO ŽIVLJENJE.

Splošna slabost, bledost, začasna glavobol, neredno izločevanje, težka prebava, žolčnica in razne druge nerednosti želodca, jeter in drobja, če uživaš

Severov življenski balzam

Deluje na vse telesne tkanine in žleze, jih ukrepi in vliva novega življenja vanje, tako da primerno vrše svoje delo. Prava tonika za blede dekleta in slabotne žene.

ZAUPEN ZDRAVNIŠKI SVET ZASTONJ VSEM.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

—V Ameriko z ljubljanskega Južnega kolodvora se je odpeljalo dne 15. januarja 19 Slovencev in 22 Hrvatov; 17. jan. 6 Slovencev, 100 Hrvatov in 90 Macedoncev.

— Preprečena pot. Alojzij Pucelj iz Dobruške pri Krškem, Anton Kraus, pristojen v Heb in Ivan Turk, pristojen v Št. Jernej na Dolenjskem so se hoteli odpeljati v Ameriko, ne da bi bili zadostili vojaški dolžnosti. Pred odhodom vlaka na južnem kolodvoru v Ljubljani pa jim je tam službujoči stražnik Večerin preprečil nakano s tem, da je vse tri aretoval. Zanimivo je, da se je Pucelj legitimiral z živinskim potnim listom in ker ni bil govedna, ga je stražnik odvedel v prostore za ljudi.

— Sneg. Na Kranjskem je padlo dne 25. jan. toliko snega, da je bil ustavljen od Zidanega mosta do Trsta ves tovorni promet. Vsi osobni vlaki so imeli znatne zamude. Morali so si pomagati s snežnimi plugi. — Mestno drsališče pod Tivolijem v Ljubljani so otvorili šele 15. jan., tako mila zima je bila poprej.

— Železniški shod v Ljubljani v pondeljek 24. jan. je bil prav dobro obiskan. Govorili so deželni glavar pl. Šuklje, prof. Jarc, posl. Bartol, posl. Hribar, posl. dr. Benkovič, posl. Mandelj in dr. Eger. Shod se je izrekel za zvršitev prog: Polzela-kamniška železnica-Kranj-Žiri; Brežice-Novo mesto-Žužemberk - Dobrepolje - Sodražica-Lož-Herpelj; Postojna-vipavska dolina; Ljubljana-Žiri - Idrija - Sv. Lucija; Krško-Žužemberk, Žužemberk - Staritrg, Loka-Železniki. Za vsako teh prog se osnuje poseben odbor, za vse skupaj pa se je izvolil centralni odbor 14 oseb. Ta glavni odbor ima takoj stopiti v stik z vlado in z vsemi drugimi pristojnimi činitelji. V glavnem odboru so: deželni glavar, zastopnik kranjskih drž. poslancev, načelniki krajevnih odborov (7), zastopnik Ljubljane, zastopnik trg. in obrtne zbornice, dva zastopnika veleposestva in predsednik shoda (posl. Pogačnik).

— Belokranjska železnica. "Dolenjske Novice" z dne 25. jan. pišejo: Kakor se vidi iz storjenega dela tehnikov, je skoro izključeno, da bi se delo pri tej železnici pričelo pred prihodnjo zimo. Dosedaj je popolnoma izmerjen in pregledan šele prostor do Uršnih sel, od tu pa do Metlike jih še vse delo čaka. To bo trajalo še nekaj mesecev. Potem se napravi proračun, se razpiše delo, kar traja zopet par mesecev. Začetek smemo ob ugodnem letošnjem letu pričakovati prihodnjo zimo.

— Zlata ruda se je našla v Ambrusu. G. Anton Vidmar je sledil za železno rudo, pa je poleg te našel zlato. Po izkušnjah Amerikancev in po primeri je prav taka kot iz amerikanskih rudnikov. — Dobro bi bilo res to za ubogo Suho Krajino.

—Slovensko trgovsko društvo "Merkur" v Ljubljani je imelo 23. jan. občni zbor. Društvo je štelo koncem l. 1909. 586 članov in podružnico v Kranju z 72 člani. Predsednikom je bil zopet izvoljen cesarski svetnik Murnik.

— Kranjski deželni zbor je v svojem januarskem zasedanju pridno deloval in med drugim: sprejel predlog, s katerim se žel. ministerstvo poziva, naj takoj prične z zgradbo belokranjske železnice; sprejel predlogo, naj dežela podpira živinorejce in zadruge, ki vzrejajo plemensko živino; dalje predlog, naj deželni odbor proučuje, v koliko bi bilo mogoče ustanoviti kmetijske šole tudi za Gorenjsko in Notranjsko; dovolil večjo podporo za raz širjenje bolnišnice v Kandiji; sklenil nadaljevati pogajanja z ljubljansko mestno občino zaradi prevzetja gledališča v mestno upravo itd. Finančni odsek je sklenil, da se da za učitelje 45,000 K in "Gospodarski zvezi" 40,000 K.; nadalje zvišanje deželne naklade na pivo od 2 do 4 K od hl. Grof Barbo je predlagal, naj se napravi pristava za izrejo mlade živine, naj se v to svrho kupi, če le mogoče, v hribih, posestvo z zadostnimi pašniki, potrebnimi hlevi in z vsemi drugimi za vzoren obrat potrebnimi sredstvi. V ta namen se naj najme posojilo 100,000 K.

— Zagorje ob Savi. Po dolgotrajnih hudih bojih so zmagali pri ponovni volitvi občinskega starešinstva dne 18. prosinca t. l. združeni Slovenci.

— Lira, tamburaški inštrumentalni list, bo začel izhajati v Ljubljani, in sicer bo izhajal vsaki 25. dan v mesecu.

— Plemenit rodoljub. Družbi sv. Cirila in Metoda je volil g. Fr. Dekleva, posestnik v Slavini, ki je umrl dne 23. decembra 1909, lepo svoto 1000 K in je zasvedočil s tem plemenitim činom dejansko svoje goreče rodoljubje ter si postavil trajen in prečasten pomnik v družbi in v slovenskem narodu. Pokojnikov nečak, g. Fr. Dekleva, posestnik v Slavini, je volilo 1000 K družbi že vposlal in sicer celotno, ne da bi odtegnil pristojbine.

— Ni bil odslovljen. Znani bivši poštar Julij Mazelle v Gradcu v Beli Krajini ni bil od poštnega ravnateljstva odslovljen iz službe, ampak se je sam odpovedal službi že dne 3. okt. 1909.

— Profesorski izpit je napravila na dunajskem vseučilišču z odličnim uspehom prva Slovenka gdč. Albina Zalarjeva.

— Imenovanja. Cesar je povišal gimnazijska ravnatelja gg. Frana Brežnika v Novem mestu in Ignacija Fajdiga v Kranju, ravnatelja na ljubljanskem učiteljišču Antona Črnivca v 6. činovni razred. Zadnja dva gg. sta Dolenjska rojaka, oba iz Št. Vida pri Zatičini.

— Iz sodne službe. Prestavljena sta okrajna sodnika dr. Janko Doljan iz Žužemberka v Postojno in Anton Mejač iz Mokronoga v Ribnico. Imenovani so za okrajne sodnike in sodne predstojnike: sodniki dr. Valentin Flerin v Črnomlju za Žužemberk, Jožef Tekavčič v Vel. Laščah za Mokronog in dr. Jožef Dijak iz Šmarja pri Jelšah za Trebnje.

— Zemlja zasula vlak. Iz Mirne poročajo: Dne 21. jan. je na Št. Janški progi v Zijavnici zemlja zasula opoldanski vlak med vožnjo iz Št. Janža v Trebnje. Vlak je obtičal in moral je priti drugi vlak iz Trebnjega po potnike.

— Smrtna kosa. V Kamniku pri Preserjih je umrla ga. Frančiška Petelin, rojena Mazi. — Umrl je v Zgornjih Domžalah mizar Anton Orehek. —Najstarejši mož trebanjske župnije, bivši lastnik mlina, Jakob Grandovec, je umrl v Spodnjih Ponikvah pri Trebnjem, star 92 let. — Umrl je g. Jožef Želko, trgovec pri sv. Mihelu na Notranjskem. — Umrla je v Trnovem na Notranjskem posestnica gospa Margareta Mihelič, stara 86 let. — Umrl je ljubljanski izvošček Gašperlin. — V Naklem je umrl 75 let stari župan Jožef Košir. — Utonil je v Podragi pri Vipavi 67 letni samski Friderik Uršič. —Umrl je v Novem mestu Fr. Knoblehar, krojaški mojster in hišni posestnik. — Umrl je v blaznici na Studencu vpokojeni uradnik "Kranjske hranilnice" g. Alojzij Dzimski, ki je bil prejšnja leta eden najdelavnejših vodij ljubljanskih Nemcev. — Utonil je 50 letni posestnik Jožef Štebe iz Podboršta pri Komendi. — Umrl je na Studencu pri Ljubljani bivši protokolist novomeškega c. kr. okrajnega glavarstva g. Oswald. Zadnji čas se mu je omračil um. — Umrl je v Ljubljani nadučitelj in vodja III. mestne deške ljudske šole g. Leopold Armič, star 68 let.

— Samomori. Karol Krum, iz ljubljanske okolice, se je dne 20. jan. ustrelil v lazareški vojašnici v Gradcu, kjer je služil že zadnje leto cesarja. — V Gorici se je ustrelil 22 let stari vojak Ivan Ulsig iz Ilirske Bistrice, ker je bil bolan, a mu pri vojakih nihče ni hotel tega verjeti. — Obesil se je v Ljubljani vpokojeni stražnik Franc Šinkovec, roj 1869 na Gamnišah. Nesrečnežu se je bržkone omračil um.

— Nesreča v prepiru. V Štepanji vasi pri Mekincu sta se sprla 35 letni hlapec Franc Petrič in 15 letno dekle Terezija Bizjak. V prepiru je dekle vrglo proti hlapcu nož, ki se mu je po nesreči zabodel v prsa, da so ga morali prepeljati v dež. bolnišnico, kjer je umrl. Dekle je po dogodku prestrašeno pobegnilo, a se kmalu vrnilo.

— Smrtna nesreča. 10. jan. je 51 letni posestnik Jernej Pelko iz Podturna, občina Toplica, nalagal na svoj voz lesene klade. Z voza je spodrznila ena izmed naloženih klad in ga podrla na tla. Pretisnilo mu je tako prsni koš, da je umrl čez eno uro. Ponesrečenec zapušča vdovo in sedem nedorastlih otrok.

— Smrtno ponesrečil je v tovarni Ivana Demiča na Lancovem pri Radovljici 19 letni tesarski vajenec Ivan Grohar iz Gorice. Pri žaganju hlodov ga je vrgel hlod tako močno, da je obležal in kmalu umrl.

— Z nožem ranjen. Martin Polonšek je bil v Tržiču z nožem tako težko ranjen, da je tretji dan v ljubljanski bolnišnici umrl.

— Otrok ustrelil otroka. Od Device Marije v Polju se piše: 15 let stari Karol Jakop je dne 7. jan. v šali pomeril na 3 letnega Albina Benčina rekoč: "Albinček, sedaj te pa bom!" Dekla ga posvari, naj bo miren. On pravi: "Saj ni nabasano," pritisne in krogla gre otroku ravno sredi čela v glavo, tako da je kmalu umrl.

— Stekel pes je ugriznil 18. jan. znanega veleposestnika na Bizeljskem, sedaj gostilničarja "pri fajmoštru" v Ljubljani, g. Balona, ki se je takoj odpeljal v Pasteurjev zavod na Dunaju, kjer ostane 15. dni. Kakor se čuje, je g. Baloh že iz vsake nevarnosti. Ugriznil ga je njegov lastni pes, katerega so potem raztelesili in našli znake stekline.

— Novice iz Belokrajine. Iz Adlešič 17. januarja. V naših hostah, zlasti v "Bukovlju" in njega okolici, zadržuje se, kakor se pripoveduje, že dalje časa, menda že od novembra, divji prasec ali mrjasec. Njegov sled so že dalje časa opazovali, a niso vedeli, je li res divji prasec, ali morda jelen, kakor so nekateri mislili in drugi celo trdili, da so ga videli. Minulo soboto, 15. jan., pa se je posrečilo našemu županu gosp. Petru Rauchu in Ivanu Grabrijanu iz Sel h. št. 12., da sta izsledila in našla njegovo ležišče in divjega prasca tudi videla, ko so ga pregnali psi z ležišča, žal pa, da ga nista mogla ustreliti, ker jo je odkuril proti Dragatušu. Pripovedujeta, da je prav velik. Naši lovci upajo, da se jim posreči vendarle, dobiti v roke to za naše kraje tako redko divjačino. Prišel je k nam gotovo čez Kulpo iz Hrvaškega. — 15. jan. so našli v gozdu med Bednjem in Gribljami Mih. Pezdirca iz Gribelj mrtvega. Ker ga je rad pil, kakor se govori, in še prejšnji dan več žganja izpil, zadel ga je najbrž mrtvud. Bil je star okoli 70 let.

— V Metliki na Dolenjskem se tamošnji gosp. živinozdravnik, ki je obenem mesogleda, nikakor ne more po slovenski razumeti z ogledano živino. Zato izdaja nemške ogledne liste.

— Kako so v Kočevju pili vodo skozi "češko marelo". V Kočevju se je nekaj zgodilo, kar bo v večno slavo nemškonacijonalni modrosti. Odkar so dobili v mestu Kočevje vodovod, so ugibali in ugibali zakaj pritisk vode ni tak, kakršen bi po izpeljavi moral biti. Vršilo se je mnogo preiskav, a brezuspešno. Kočevarji so godrnjali nad svojim vodovodom. Slučajno pa se je sedaj vendarle odkrila zagonetka. Odkrili so vodovodno cev, v katero je bila vtaknjena velika — marela. Ker je med nekaterimi Kočevarji taka navada, da za vse, kar je zlobnega, mora biti kriv Slovan, so pričeli Kočevarji hitro trditi, da so to nalašč storili češki delavci, ki so bili uslužbeni pri zgradbi vodovoda. Pa s to izmišljotino so se Kočevarji proslavili za večne čase. Sedaj jih vse vleče, kako so njihovi nemškonacijonalni želodci mogli prenašati vodo, ki je leta in leta tekla skozi — češko marelo! Pravijo, da bodo Kočevarji sedaj izpremenili svoj mestni grb in bodo sedaj v svoj grb z vsemi častmi postavili — češko marelo! Kako so se Kočevarji z vodo skozi "češko marelo" poslovanili, to bo pa bodočnost pokazala.

ŠTAJARSKO

—Boj za slovensko šolo. V Studencih pri Mariboru bijejo slovenski narodnjaki hud boj za slovensko šolo, katero žele združeni nemčurji in socialni demokratje zatreti in podreti, še preden je ustanovljena. Ampak zavedni Slovenci vseh političnih strank hočejo pogumno vztrajati v pravičnem boju do konečne zmage. Hrabrim boriteljem pozdrav iz Amerike!

— Germanizacija spodnještajerskih sodišč. C. kr. okrožno sodišče v Mariboru izdaja, dasiravno so stranke slovenske narodnosti in iste nemškega jezika niti ne razumejo, dasiravno so se vse razprave vršile v slovenskem jeziku, je bil zastopnik Slovenec in tudi razsodba prvega sodnika slovenska —nemške vzklicne razsodbe.... C. kr. okrajna sodnija v Ptuju izdaja v popolnoma slovenskih zadevah na nemškega jezika popolnoma nevešče stranke nemške sklepe, medtem ko istodobno izda isti sklep slovenskemu odvetniku v slovenskem jeziku. — Ali se to ne pravi ljudij za norca imeti?

— Za Spodnje Štajersko ima nemški Schulverein vedno odprte žepe. Za nemško šolo v Št. Lenartu v Slov. gor. je daroval 30,000 kron, za Pobrežje pri Mariboru 20,000 kron, za Breg pri Ptuju 15,000 kron, za nemško šolo na Studencih je poleg velike svote, ki jo je daroval, pripravljen dati še 25,000 kron. Poleg tega je v zadnjem času poslal prispevke v Pekre za podučna in učna sredstva, v Šoštanj za otroški vrtec, v Laški trg za šolsko kuhinjo itd. Nemškega denarja kar deži na Spodnjem Štajerskem. Edino dobro je to, da s tem denarjem ni združen blagoslov.

— "Zveza slovenskih deklet na Štajerskem" je bila ustanovljena dne 27. jan. pri Sv. Petru na Medvedovem selu.

— Šmarje pri Jelšah. Dne 16. januarja t. l. se je ustanovil z velikim navdušenjem v mladinski zvezi telovadni odsek Orel. Pristopilo je že čez 20 fantov.

— Na Muti je prevzel trgovino po umrlem trgovcu Kečeku novi slovenski trgovec g. Anton Priveršek. Tako je dobil ogrožen kraj zopet slov. trgovca.

— V Velenju se je ustanovilo nemško pevsko društvo — s pomočjo pruskih mark, kajneda?

— Smrtna kosa. Dne 14. januarja je umrl v Selnici ob Muri star narodni veteran, dolgoletni občinski svetovalec, bivši član krajnega šolskega sveta v Št. Ilju in na Sladki gori, skozi in skozi značajni mož Janez Jager.

— Ustrelil se je dne 16. jan. v celjski vojašnici pešpolka št. 87 poddesetnik Fr. Drevenšek, doma iz radgonske okolice.

— Umrl je v Mariboru veliki industrijec Jurij Scherbaum, zagrizen nasprotnik Slovencev.

PRIMORSKO.

— Naglov naslednik. Vladni kandidat za tržaško škofijsko stolico je baje monsignor Lohninger, ravnatelj germanskega zavoda v Rimu.

— Zveza narodnih društev na Goriškem šteje zdaj 120 članic. V kratkem se ustanovi več novih društev.

— Izvirne slovenske igre. V tržaškem slovenskem gledališču so pred par tedni predstavljali 3 izvirne slovenske igre "Po 15 letih", "V temi" in "Samaritanec". Igre je spisal dr. Josip Mandič.

— V Št. Andražu tik Gorice je umrl veleposestnik g. Franc Zavadlav, dober gospodar in napreden mož. Dosegel je starost 64 let.

— Volitve v Pulju. Dne 20. jan. so se končale v Pulju občinske volitve, ki so trajale celih 14 dni. Izvoljenih je 25 italijanskih liberalcev, 7 Hrvatov, 10 zastopnikov mornaričnih uradnikov, 2 zastopnika občinskih uradnikov in 1 socialdemokrat.

— Prestolonaslednik Franc Ferdinand je prišel 10. febr. v Pulj in se nastanil na brionskih otokih.

— Velikanski pontonski samotežnik si je nabavila avstrijska vojna mornarica. Ta samotežnik zamore vzdigniti 250,000 kg in je eden največjih te vrste na svetu. Rabil se bo ta velikan največ pri rešilnih akcijah.

— V Lovrani se je nastanil edini še živeči svedok dogodkov v Meyerlingu leta 1889, princ Filip Koburški, znani ločeni soprog belgijske princese Lujize. Tudi kranjski deželni glavar Šuklje je prišel v Lovrano.

— Tragična smrt opatijskega Slovenca. V njegovi vili "Triglav" so našli v Opatiji zadušenega Slovenca poštnega poduradnika Fr. Jamra. Truden je zakuril dve peči in zaspal. Zadušili so ga plini.

— Protestni shod Nar. Del. Org. v nedeljo 23. jan. v Trstu se je sijajno obnesel. Govorilo se je z velikim ogorčenjem o postopanju vlade pri oddaji del v svojih podjetjih. Vlada je dozdaj vedno oddajala ta dela laškim zadrugam, ki so najele vedno le laške delavce, po večini iz Italije, takozvane regnicole, a preziralo se je slovenske delavce — domačine. Sprejela se je tozadevna resolucija.

KOROŠKO.

— Občina Blato pri Pliberku bo začela uradovati izključno slovenski v odgovor na aretacijo župana te občine gosp. Miklavača na celovškem kolodvoru.

— Boj zaradi učnega jezika. Pritožbo Slovencev zaradi učnega jezika na šoli v Št. Danijelu na Koroškem je naučno ministerstvo zavrnilo. Slovenci se pritožijo na upravno sodišče.

— V Žabnici se je osnovalo napredno mladeniško društvo "Fantovska straža".

— V Osojah ob Osojskem jezeru se nameravajo naseliti menihi. Škof dr. Kahn se tozadevno že pogaja z vlado.

— V Šmihelu nad Pliberkom je za župana zopet izvoljen vrli narodnjak Juri Rudolf.

— Razmere v celovški blaznici. V nedeljo 16. jan. popoldne med drugo in tretjo uro sta šla mimo celovške blaznice dva dečka. Umobolen mož je enemu dečku obljubil drsalke, če pride po nje. Dečku se je res posrečilo priti na dvorišče blaznice. Umobolni ga je peljal v podzemeljsko klet, kjer ga je popolnoma slekel, zvezal na rokah in nogah. Izkušal mu je tudi zamašiti usta, kar se mu pa ni posrečilo. Nato ga je obesil za noge z glavo navzdol in začel pretepati z jermenom. Potem ga je zopet snel, položil zvezanega na zemljo in ga pogrnil. Deček se ni upal kričati, boječ se, da se umobolni vrne in ga umori. Starši so bili zaradi dečka v velikih skrbeh. Že v nedeljo so se obrnili na policijo, ki je preiskovala v blaznici, pa brez uspeha. V ponedeljek dopoldne je nanovo preiskovala in v podzemeljski kleti našla jokajočega dečka, ki so ga takoj spravili v postelj. Deček je imel na telesu sledove udarcev.

HRVATSKO.

— Vsesokolski zlet se letos vrši najbrže v Zagrebu in ne v Peterburgu, kakor se je prvotno nameravalo, in sicer meseca aprila.

— Petdesetletnico je slavil 1. febr. 78. pešpolk v Osjeku. Prisoten je bil pri slavnostih imejitelj polka, general Gerba.

— Znana hrvaška opera "Baron Trenk" je doživela 18. jan. v budimpeštanskem Varosligeti-gledališču jubilej 25. predstave.

— Na Hrvatskem je bilo koncem avgusta 1909 32 nemških ljudskih šol (16 javnih, 10 verskih in 6 privatnih).

— Nepošten sodnik. Sodnega svetnika Gjuro pl. Domina v Osjeku je višja oblast odstavila od službe. Preiskava je dognala, da je redno poneverjal uradni denar in znaša skupna svota okolo 10,000 kron. Splošno se govori, da je sicer dobrega in poštenega moža gnala h kaznjivemu ravnanju njegova zapravljiva žena, rojena baronica.

DOBRO ORODJE

Nikjer v mestu ne najdete tako fine zaloge orodja.

Vse kar potrebujete dobite pri nas. Pridite torej k nam.

BARRETT HARDWARE CO.
North Ottawa Street
JOLIET, ILLINOIS

Ljublanska kreditna banka v Ljubljani

STRITARJEVE ULICE 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4½ %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostih papirjev po dnevnem kurzu.

Delniška glavnica K 3,000.000. Rezervni sklad K 300.000.

PODRUŽNICE, SPLJET IN TRST.

AKO pošiljaš denarje v staro domovino, obrni se na zanesljivo tvrdko, ktera ti hitro in pošteno postreže
Frank Sakser Co.
82 Cortlandt St., NEW YORK.

AKO potuješ v staro domovino, kupi parobrodni listek pri
Frank Sakser Co.
82 Cortlandt St., NEW YORK.

AKO želiš svojega sorodnika, ženo ali kakega drugega iz starega kraja vzeti v to deželo, kupi parobrodni in železniški listek pri
Frank Sakser Co.
82 Cortlandt St., NEW YORK.

AKO želiš svoje trdo prislužene novce sigurno in obrestonosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrni se na
Frank Sakser Co.
82 Cortlandt St., NEW YORK.

AKO pa poslušaš ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slabo, pa ni krivda
Frank Sakser Co.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in najcenejši slovensko-katoliški list v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.

Naročnina za Združene države le proti predplači $1.00 na leto; za Evropo proti predplači $2.00 na leto.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Ill.

Tiskarne telefon Chicago in N. W. 509
Uredništva telefona Chi. 1541.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo poleg novega tudi stari naslov.
Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

The first, largest and lowest-priced Slovenian Catholic Newspaper in America. The Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Joliet, Ill.
Advertising rates sent on application.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL JOLIET ILL.

CERKVENI KOLEDAR.

13.	feb.	Nedelja	Katarina de R.
14.	"	Pondeljek	Valentin, muč.
15.	"	Torek	Faustin in Jovita.
16.	"	Sreda	Julijana; Onesim.
17.	"	Četrtek	Silvin, Konštan.
18.	"	Petek	Simeon; Flavijan.
19.	"	Sobota	Konrad; Viktor.

PEPELNIČNA SREDA.

Nič ne deluje v življenju krepkeje, nego drastično ali silno nasprotje; kajti to ostreje razsvetljuje in pojasnjuje resnico. Tega se nikdar bolje ne zavedamo, nego ko premišljamo naglo premeno, ki nam stopa pred oči pepelnično sredo. Pred nekaj urami še veselo, razposajeno življenje v polni moči svoje zabavnosti in naslade, a v rano jutro pepelnične srede resni opomin: "Memento mori" — pomni smrti, kar se pravi, da je smrtnikom dana le kratka doba na zemlji, doba, ki o nji nihče ne ve, kje in kako se konča!

Ta "Pomni smrti" nas ginljivo opominja na to, da nas v življenju venomer spremlja smrt in da nam prejaislej, ampak enkrat gotovo zastopi in zapre pot, rekoč: "Stoj, Tvoja ura je dotekla!" In ob spominu na to, se pojavlja pred našim duhom v najpopolnejši razločnosti usoda, ki nam vsem brez razlike pripade. Niti cvetoče zdravje, niti vsa življenska moč nas ne more preslepiti, da se z vsakim korakom bližamo trenutku, ko nas doseže zadnji klic in se bomo morali ločiti od vsega, kar nam je na zemlji ljubo in drago, česar se nam oklepa srce. S tem nam je dan pomen pepelnične srede, in blagor nam, če jo tako umevamo, kakor se mora umevati in če se iz opomina "Memento mori" učimo, da moramo svoje življenje na pravi način porabiti.

Življenje je delavnica, ki moramo v nji delati, dokler smrt ne pozvoni delopusta in večnega počitka. Kako dolgo traja naše bivanje in delovanje v tej delavnici, ne vemo. Enemu od nas je odmerjen daljši delavni čas nego drugemu, ampak mi vsi imamo izpolniti gotovo nalogo, pa najsi je še tako različna za posameznike, in ta naloga zahteva, da zadoščamo svojim dolžnostim. Pri tem se prav nič ne vpraša, kako mesto, kako dostojanstvo zavzemamo v človeški družbi, in da-li spadamo k močnim ali slabim, vsakdo je dolžan, delovati v svojem delokrogu po najboljšem znanju, da je ob uri delopusta in počitka storjeno to, kar nam bo v večnosti v srečo in zveličanje.

Pepelnična sreda! Na tisoče in tisoče ljudi sluša resnozveneči opomin te besede, ki pa pri njih razdoneva, ne da bi vplivala na njihovo srce in dušo ter jih napotila, da bi premišljali namen in konec svojega zemskega bivanja. Da, celo če se jim misel na smrt vsiljuje, se ji umikajo in strmoglavljajo v begu pred njo iznova v vrtinec življenja, da v njem pozabljajo, da morajo umreti. Odtod razuzdano dejanje in nehanje, ki je vidimo povsod v modernem svetu; odtod nemarnost v izpolnjevanju dolžnosti, pomanjkanje pravicoljubja in ljubezni do bližnjega, in odtod tudi divji boj za denar in imetek, za posest in užitek, ki nam vsem tako otežuje življenje. Ko bi vsi ljudje pomnili, da je smrt njihova najzvestejša tovarišica, ki svojo trdno postavo prav dostikrat nenadoma uveljavlja, potem bi na zemlji kraljičevala ljubezen in trosila svoj blagoslov in mir! Prav posebno bi to bilo tako, ako bi bili vsi uverjeni o neumrjočnosti duše in poplačilu v večnosti; kajti ničesar ni, kar človeka bolj izpodbuja k vestnemu izpolnjevanju njegovih dolžnosti in k stremljenju po kreposti, nego ta vera, ki se ne ustavlja ob grobu, nego obrača pogled k Sodniku, ki človekova dejanja po smrti tehta in pravično sodi. Naj bi torej opomin "Memento mori!" pepelnične srede napolnjeval svet liki grom in družbo spominjal na to, hoditi po potih dobrega, pravice in ljubezni, ki edine vodijo k miru in sreči v tem in posmrtnem življenju.

DOLŽNOST DO RUDARJEV.

Zopet je deželo obiskala jamska nesreča, ki je napravila iz stoterih žen in otrok vdove in sirote ter odprla duri stiski in bedi v premnoga delavska domovanja.

Vkljub tem strašnim opominom se stori kaj malo, če sploh kaj, v zaščito ljudi, ki v neprestani nevarnosti za življenje globoko pod zemljo izkopavajo premog in rude, brez katerih si novodobne prosvete niti misliti ne moremo.

Naša postavodaja ima sedaj v rokah razne predloge, ki imajo oskrbeti boljšo strokovno varnost za premogarje in napravo rešilnih postaj. Konečno sprejeta pa še ni bila nobena teh predlog. Do odločnega čina naši postavodajci kar priti ne morejo; in slično kakor pri nas stoji stvar, Bogu bodi potoženo, skoro v celi deželi.

Pri tem nikakor niso napravi večje varnosti za zdravje in življenje premogarjev na poti kake nepremagljive težkoče. Gre edinole za vprašanje o dolarjih in centih. Inozemstvo nam v tem oziru že davno prednjači z dobrim vzgledom. Našlo je sredstev in poti za prav znatno zmanjšanje jamskih nesreč; in tam, kjer se prirodne sile izkazujejo močnejše od človeškega duha in človeške moči, pa inozemstvo že vsaj ščiti preostale po žrtvah pred skrajno stisko.

Nam je predvsem treba jasne in stroge postave o poroštvu in odgovornosti. Jalov je izgovor, da ameriška premogova industrija ne more nositi bremena delavskega zavarovanja. Da ta izgovor izpodbijemo, nam je samo pokazati na dežele s popolno oskrbo vseh delavcev. Nemčija je v tem oziru vzgledna in vzorna na čelu vseh narodov.

Po vsaki veliki jamski nesreči se razvname hud prepir o tem, da li zadene podjetnika ali delavca odgovorna krivda. Nad tem prepirom se navadno izgubi izpred oči glavno vprašanje. To je pa vendar: Kako bi se dala po človeški možnosti odvrniti ponavljava takih strašnih nesreč? Kako bi se dalo podjetnike in delavce izpodbadati in primorati k ravnanju po skrajni previdnosti? Pač edinole po neprizanesljivo strogem nadzoru rudnikov. Nihče pa ne bi nadziral temeljiteje in brezozirneje, nego zavarovalna družba, ki ima nositi nevarnost za dobrobit delavcev. Zato bi bila po naših mislih v postavni odgovornosti s prisilnim zavarovanjem najboljša rešitev vprašanja, najboljše poroštvo za to, da se za varnost premogarjev ozir. rudarjev sploh skrbi v taki meri in tako dobro, kakor so to ljudje vstanu storiti.

ZALOGA ŽIVINE IN CENE.

Poročilo poljedelskega departmenta o živini, farmah in cenah prihaja prav na roke k razpravam o visokih mesnih cenah ter nudi gotova oporišča nasproti dozdevam in dostikrat puhlim trditvam o namišljenih vzrokih. Iz poročila je razvidno, da so podatki o zmanjšani zalogi goveje živine, katera se v prvi vrsti vpošteva glede cen, utemeljeni na resnici, kakor tudi o večjem prihodku živinorejcev in farmarjev iz prodaje. Nasproti zalogi živine leta 1906. je sicer razviden prirastek ona je kazala 66,861,522 glav, dočim je zaznamovanih za letos 69,080,000, a proti lanskemu letu se kaže zmanjšanje za 2,010,000 glav, kar pomenja, če računamo 400 funtov klanega mesa na glavo, primanjkljaja 804 milijone funtov mesa, vsekakor prav znatna svota. Znesek bi zadoščal za mesno hrano mestu kolikoršno je Chicago za celo leto. Zajedno se je prodajna cena živine zvišala. Leta 1902. je bila povprečno $18.76 na glavo, lani $17.49, letos znaša $19.41, najvišja kdaj dosežena svota.

Katerim vzrokom je pripisovati nazadovanje živinoreje, poročilo ne omenja; splošno mislijo veščaki, da je omejevanje pašnikov in primerno pomnoževanje farm v veliki meri povzročilo posledice. Ogromne črede, ki so se po odprtem ozemlju daljnega zapada sicer neomejeno pasle, so se skrčile in farmar, ki je odondod dobival svojo živino za pitanje, je obračal temu področju svojega delovanja manj pozornosti, ker mu drugače v krmljenje porabljeno žito sedaj v prodaji več donaša, torej nudi večji dobiček, nego če isto potom domačega pitanja izpreminja v meso. Bržkone bodo sedanje visoke cene za živino napotile farmarje, da se v večji meri spet poprimejo živinoreje. Dva, tri repe več na farmi bi napravilo v celoti veliko razliko in večji ponudbi bi sledilo primerno znižanje cen, seveda, če se ne bi umetno vplivalo na trg. Vkoliko se zdaj vpliva, o tem nedostaje gotovih podatkov. Ti se morda doženo, ko pride do obravnave kazenska pravda zavezne vlade proti trustu za meso. Če je vlada vstanu dokazati, da je bila in je še zarota v izkoriščanje občinstva navzlic protitrustovski postavi, se mnogo pridobi.

V zvezi s tem bodi omenjeno, da je na zborovanju deželne zveze živinorejcev, ki se je vršilo nedavno v Denverju, eden izmed zborovalcev izjavil, da se na trgu v Chicagi veljavna cena ne določa tam, ampak po izvozu v inozemstvo. Ta znaša na leto kacih dvesto milijonov. Da li se pomnoži ali zmanjša, je odvisno nekoliko od rastoče tukajšnje prireje, nekoliko pa od množitve prebivalstva, ki je preračunjena na kaka dva milijona. Iz doslej razpoložnih podatkov se še ne da zagotovo določiti, ali ostanejo cene živini trajno visoke, ali je pričakovati znižanja istih. Glede vprašanja o razliki med sirovo ceno, klavniško ceno ter ceno prodajalca na drobno nedostaje zanesljivih podatkov, iz katerih bi se dala določiti natančna dejstva. Vsaka izmed deležnih strank nam tu drugače pripoveduje, in kar nam je sporočil o tem pred nekaj tedni poljedelski department, nas zvaja s prave poti, ker se pri preračunjenju odstotnega razmerja namišljenih dobičkov niso vračunili tudi poslovni stroški nadrobne prodaje.

PREMOGARJI ODKLANJAJO SOCIALIZEM.

Očividno je na tisoče ljudi, ki se ne dajo venomer slepiti. Žica je donesla zadnji teden sledečo značilno brzojavko iz Mauch Chunka, Pennsylvania:

"Sociališka propaganda v okolišu trdega premoga je videti pri kraju. Pred sedmimi ali osmimi leti je bila velikanska v tej in sosednih državah, kjer je obilno inozemsko prebivalstvo, a ko so začeli bolje umevati ameriške naprave, so se ti v inozemstvu rojeni državljani polagoma pridružili tej ali onej izmed dvojih velikih strank.

"Socializem v Carbon countyju je dosegel svoj višek leta 1902. med velikim štrajkom v okolišu trdega premoga, ko se je zdelo, da bo vse pometel pred rabo. Tistega leta je bila sociališka stranka v mnogih premogarskih okrajih tako močna, da si je izvolila dokaj krajevnih tiketov. Leta 1902. so socialisti v tej državi oddali za kongresnika 1,574 glasov; za državnega senatorja, 1,282; za poslanca v generalno skupščino, 1,678, in za sodnika, 1,610. Leto pozneje so oddali 1,162 glasov za svojega šerifskega kandidata. Leta 1909. pa so oddali socialisti 328 glasov za šerifa, 318 za protonotarja, 214 za sodnijskega klerka in 370 glasov za porotne komisarje."

HALLEYEV KOMET.

Sredi aprila ali majnika meseca bomo videli — kakor nam zvezdoznanci napovedujejo—svetlo zvezdo-repatico, ki se bo približevala naši zemlji, in ko se srečamo, pojde naša zemlja skozi njen rep, kakor smo že poročali.

Ta zvezda-repatica nosi ime angleškega zvezdoznanca Halleya, ker je napovedal njen prihod. Halley je namreč spoznal, da slede tudi kometi, kakor druge zvezde, Newtonovemu zakonu o privlačnosti nebnih teles. Spoznal je, da je tisti komet, ki je l. 1682. šel skozi veliki voz, imel podobno pot kakor kometa iz l. 1531. in 1607. Ko je izračunal tudi pot teh kometov, mu je bilo jasno, da so bili to trije pojavi iste zvezde, ki se vsakih 76 let vrne v bližino zemlje. Zato se je osmelil Halley, da je napovedal leta 1705., da se bo ta komet prikazal leta 1758. Ker je pa pomislil, da sam ne bo doživel tega leta, je zapisal za potomce: "Kadar se po moji napovedi okoli leta 1758. zopet prikaže komet, naj pravični potomci nikar ne pozabijo, da ga je prvi odkril angleški zvezdoznanec." Ko se je na sveti večer leta 1758. res prikazala zvezda-repatica, so ji nadeli ime Halleyevega kometa.

Tir tega kometa je za 17 stopinj nagnjen proti zemskemu tiru. Največja njegova razdalja od solnca je še večja kakor Neptunova. Izračunali so natančno, da se ne povrne vsakih 76 let enako, ampak da je bil najdaljši čas njegovega kroženja 79.2 let. Zadnjič so ga videli leta 1835. Njegov povratek se zgodi v najkrajšem njegovem krožnem času 74.5 let. Ta razlika v času pride od tega, ker sreča komet na svoji dolgi poti različna druga nebna telesa, ki ga privlačujejo in mu motijo tir.

Ali bo pa res točno prišel letos in se ne bo zamudil? Brez skrbi. Angleža Crommelin in Corwell sta točno izračunala, da se moramo ž njim srečati dne 10. maja, in da je račun pravilen, se je dognalo na sledeči način: Profesor Wolf v Heidelbergu je fotografiral nebo in je na fotografiji — za prosto oko seveda nevidno — našel komet točno tam, koder mora biti po računu. Čim bliže prihaja, tem vidnejši bo, in kmalu ga bomo zagledali.

Ali pa ne bo nevarno, če trčimo? Ako bi zadeli ob jedro kometa, bi bilo res zlo, a mi bomo švignili le skozi njegov mnogo milijonov milj dolgi rep. Ta je tako silno redek, da ga bo celo zrak, ki obdaja našo zemljo, preletel, kakor bi vrgel kamen skozi meglo. Ta zvezda-repatica se je morala prikazati tudi ob času Kristusovega rojstva; mogoče so jo videli modri iz jutrove dežele. Halley je umrl l. 1742. in je bil izračunal tek 24 različnih kometov.

D. in S.

Kriva prisega.

"V mestu B.... na Moravskem se je zgodila revni ženi velika krivica. Obdolžena je bila strašnega zločina in stvar je prišla pred sodnijo. Žena je bila nedolžna in se je opravičevala, pa tožnik je proti njej prisegel in obsodili so jo v večletno ječo.

Po prestani pokori se je zglasila pri meni," tako pripoveduje neki duhoven, "in mi je rekla: 'Prečastiti gospod! Dne (tukaj je imenovala datum svoje obsodbe in krive prisege) bo umrl on človek, ki me je obdolžil in krivo prisegel zoper mene. Molila sem za to in zgodilo se bo, saj je Bog pravičen.'

Zdelo se mi je, da hoče uboga žena z odločno izjavo le iznova zatrditi svojo nedolžnost, in niti pričakoval nisem, da bi se res zgodilo, kar je tako gotovo napovedala.

Dolgo zatem — na dogodljaj sem bil že pozabil — me je srečal zgodaj v jutru oni mož. Bil je krepak in najboljšega zdravja.

Pa ni še pretekla ura, kar se zglasi žena, ki je napovedala pred letom krivoprisežniku kazen, in pravi: "Ali ste videli prečastiti gospod, umrl je, prav danes je umrl. To je kazen božja.'

'Kdo je umrl?' sem vprašal iznenaden.

'Oni krivoprisežnik, ki mi je vzel dobro ime.'

Pretreslo me je. Domislil sem se preroških besedi, ki jih je govorila uboga žena pred letom in sem molil za pravično sodbo božjo."

Najlepša dota.

"Nič boljšega ne morem zapustiti svojim otrokom," je rekla Pavla, sveta vdova, "kakor da jim z miloščino zagotovim božji blagoslov."

Malo je staršev, ki tako mislijo. Otroci podedujejo zlato in srebro, a na njem visi prepogostokrat božje prokletstvo.

Sveta Marcela, imovita Rimljanka, je včasih lastne otroke slekla, da reveži niso prezebali: "Ne bojte se, otroci," jim je rekla, "zapuščam vam usmiljenje Jezusovo in to je veliko večji zaklad kot bogastvo vsega sveta."

Izpoved na smrtni postelji.

Na Bavarskem ljudje tudi za las niso boljši, kakor drugod. Leta 1882, meseca decembra, spravili so se srboriti fantini Wallški nad nov lesen križ, ki je ondi na polji stal, podžagali so ga; Kristusovo podobo pa, ki je na njem visela, razbili so na 32 kosov. Kmalo na to zbolel je mladi 25letni kramarjev sin Seidl za smrt. Vlegel se je in tedaj se mu je pa zbudil črv hude vesti. Na smrtni postelji je dal spisati zapisnik, da je on v zvezi s tremi drugimi križ spodžagal, na kar so Boga razbili. Sodnija, ki je preiskavo v tej zadevi kot nevspešno vstavila, je taisto zopet pričela. Seidl je umrl, preden je preiskovalni sodnik do njega prišel. Enemu tovarišev njegovih so pretepači lansko leto (1909) pri nekem pretepu nos odrezali.

Polovico vse gume (drevesnega kleja) na svetu pridelujejo Združene Države.

Anglija izdeluje samo tretjino strojev, ki jih rabijo njeni farmarji. Od ostanka jih prihaja za $1,308,000 iz Amerike in za $212,000 iz Canade.

Panamski kanal je pričela graditi De Lesseps Co. leta 1881. Vse pravice so bile prenešene na Združene Države leta 1904. Vezal bo Atlantsko in Pacifiško morje.

Največje ozemlje Združenih Držav je Alaska, ena petina velikosti vesoljne posesti Strica Sama.

---

10 miljard 337,900,000 K znašajo že avstrijski državni dolgovi.

V Argentinijo se je priselilo v l. 1909. glasom uradnih podatkov vsega skupaj 231,000 oseb (29,000 rodbin).

Največji vinograd na svetu je portugalski Poceirao. Meri 4000 ha (2 ure hoda po dolgem 1 uro počez). Vinograd obdeluje 600 rodbin.

Velikanske zaloge biserov so našli na južnih pobrežjih otoka Sahalin. Biseri so baje posebne dozdaj silno redke vrste. Iz Londona poročajo, da bo cena biserov vsled te najdbe jako padla.

Predor pod Dardanelami. "New York Herald" javlja iz Carigrada, da sta angleška inženirja Cook in Marson dobila koncesijo za gradnjo podmorskega predora med evropskim in azijskim delom Carigrada.

Velika rodbina. V Reko je došla 9. jan. velika rumunska rodbina, obstoječa iz 200 glav, da bi se izselila v Peru (Južna Amerika). Od pradeda do zadnjega dojenčka so bili vsi člani ene in iste rodbine. 89 letni praded je vodil sam celo rodbino čez morje.

Grozne številke! Število samomorilcev v Nemčiji je narastlo od ustanovitve nemške države, torej komaj v štirih desetletjih, na 380,000 ljudi. Gotovo grozno število! In vedno se množe samoumori. Leta 1905. jih je bilo 12,810, leta 1907. 12,277 in lansko leto 13,000. Največ samoumorov se zgodi v mestih, zlasti v velikih.

Rooseveltova razkritja v Afriki. Službeno poročilo zavoda Smithson v Washingtonu javlja, da je bivši predsednik Združenih držav Roosevelt v vzhodni Afriki odkril novo vrsto živali, baje neko vrsto šakalov, izven tega pa celo vrsto nepoznanih eksemplarjev iz živalskega in rastlinskega sveta v okolici Ugambe. Novi eksemplarji se razstavijo vkratkem v narodnem muzeju v Washingtonu.

Katoliško gibanje na Angleškem. Katoličanje na Angleškem so se jeli prav marljivo gibati. Sklenili so, da prirede po zgledu avstrijskih, nemških in drugih katoličanov vsako leto katoliške shode. Prvi tak velik shod se bo vršil letošnje leto v Yorkshiru.

Ogenj v kraljevem dvorcu v Atenah. Dne 6. januarja ob 10. uri zvečer je izbruhnil ogenj v kraljevi palači v Atenah. Ogenj je nastal po nerodnosti enega služabnika. Kraljeva rodbina je bila ravno pri božičnici zbrana in se k sreči ni prigodilo nobenemu nič. Srednji del palače je požar, ki se je s hitro naglico širil, popolnoma uničil, le stranski del so vojaki zamogli še rešiti. Ves dragoceni mobilar je zgorel, rešili so pa z veliko težavo spomine iz vojska za osvobojenje Grške iz turškega jarma. Iz prestolne dvorane so mogli rešiti razne važne dokumente le s smrtno nevarnostjo. Žrtev plamenov je postala tudi grajska kapela, ki je imela krasen dragocen altar. Ko je zbrano ljudstvo videlo, da se je rešila vsa kraljeva rodbina, ji je priredilo burne ovacije.

Pod klop so zlezli. V Rimu je pozval znani renegat Podrecca, urednik zloglasnega lista "Asino", frančiškanskega patra dr. Gemelli, naj bi imel z njim javen disput (razgovor) o zadevi svetišča v Lurdu. Dr. Gemelli je ponudbo sprejel s pogojem, da si nasprotnika izvolita vsak po tri tovariše, ki bi vse potrebno uredili. Podrecca je imenoval v časopisih socialističnega poslanca Bissolatija, profesorja Rossi-Doria in Sergi-ja. Enako je določil tri gospode tudi frančiškanski pater. Ko so zastopniki započeli delo in hoteli stopiti v stik, so se jeli zapovrstjo vsi prijatelji Podrekovi izgovarjati, da ne sprejmo ponudbe, da jih "Asinov" urednik ni poprej nič prašal, da so stvari izvedeli samo iz časopisov itd. So pač "po svoje" modro ukrenili, da se niso hujše opekli in blamirali.

R. Pilcher, predsednik.
Fred Bennitt, podpredsednik.
George Erb, kasir.
F. W. Woodruff, ass't kasir.

Citizens' National Bank
Kapital $100,000.00.
Barber Building Joliet, Ill.

TA BANKA vam plača enakovisoke obresti kakor banke v stari domovini.

3%

OBRESTI OD VLOG.
Edina hranilna banka v Jolietu.

POZOR, ROJAKINJE!
Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici
J. & A. Pasdertz
se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite toraj in poskusite naše meso.
Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.
Ne pozabite toraj obiskati nas v našej novi mesnici na voga-Broadway and Granite Streets.
Chic. Phone 4531. N. W. Phone 1113

POZOR, ROJAKI!
urejeno
Moderno gostilno
National Buffet
v katerej bodem točil najboljše porterjevo pivo, izvrstno žganje, domače vino in prodajal dišeče smodke.
Prodajam premog.
ANTON T. TERDICH,
203 Ruby St.
N. W. Phone 825. Joliet, Ill

TROST & KRETZ
— izdelovalci —
HAVANA IN DOMACIH SMODK
Posebnost so naše
"The U. S." 10c. in "Meerschaum" 5c.
Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na
108 Jefferson Street. Joliet, Ill.

Stassen & Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.
Govori nemško in angleško.

DR. RICHTER'S

"PAIN-EXPELLER"
Človek, ki trpi bolečine, je ravno tako brez pomoči, kakor razbita ladija na peščinah. Če bolehaš na revmatičnih bolečinah, nevralgiji, prehlajenju itd. poskusi vdrgnenje z
PAIN EXPELLERJEM
priznano dobro domače sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.
F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.
Pazite na varstveno znamko z sidrom.

MALI OGLASI.

Za male oglase se plačuje:

Kdor išče dela, po	$ 10
Kdor išče delavcev, po	1.00
Kdor išče znanca itd., po	.25
Zahvale raznih vrst, po	1.00
Ženitna naznanila, po	.50
Za priobčenje računov in naznanil, od vrste po	.15

Oglasi v "A. S." prinašajo vedno najboljše uspehe.

200 MOŽ POTREBUJEMO ZA DELO v šumi, ki znajo izdelovati prage za železnice (kros-tajze); plača se po 15c od kosa. Plača je vsakih 14 dni, dela dosti za pet let pri Southern Land & Timber Co., Havana, Arkansas. Za pojasnila pišite na: Mat. Ecimovich, Box 105, Havana, Ark. 8-14.

Mlad Slovenec, izvežban organist, pevovodja, zmožen podučevanja godbe in glasovirja, želi mesta v kaki večji slovenski ali hrvatski naselbini. Za natančnejša pojasnila blagovoli naj se pisati na: Nejko Novak-a, 82 Cortlandt St., New York City. 3-10.

HRVATSKO DRUŠTVO ZRINSKI Frankopan št. 18, H. Z. v Ill., v Joliet, Ill. Odbor za leto 1908: Predsednik: Fil. Hibler, 1014 N. Chicago St.; podpredsednik: Pavel Pavletič, 1003 N. Scott St.; Računovodja: Ant. Kirinčich, 1212 N. Chicago St.; tajnik: Mih. Podobnik 920 N. Chicago St.; blagajnik: Jos Tušek, 205 Ruby St.; bolniška čelnika: za vzhodno stran mesta om. Stefančič, 1014 N. Chicago za zapadno stran mesta: Ant. Mažič, 1316 N. Hickory St. Seja prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.

NA PRODAJ SKORO NOVA HIŠA s 6 sobami. Stane $750.00 sama hiša. Čeden hlev in kurjak, klet, vodnjak, plin itd. na 1706 Highland Ave. blizu Horseshoe tovarne. Proda se vse za $1400.00. Več pove E. R. Burton, 105 Jefferson St. (up-stairs), Joliet, Ill. 4t9.

ZAPOMNITE SI!
Zmožnost Angleščine Vam primerno delo dobi.
Kako se pa priučite Angleščine brez učitelja? Po navodilu: Slovensko Angleške Slovnice, Slovensko Angleškega Tolmača in Angleško Slovenskega Slovarja. Knjiga je tako urejena, da se lahko vsakdo brez velike muje toliko potrebne angleščine privadi. Knjiga v platno vezana stane samo $1.00 in je dobiti pri
V. J. KUBELKA,
538 W. 145 St. New York, N. Y.
Pišite po cenik knjig!

KAM PA GREŠ, JOŽE?
Drugam ne kot k Mat. Štefaniču čez treko. Tam dobim dobro pivo, žganje, smodke in izvrstno domače vino, ki je rudeče in belo, in bo teklo veselo.
Pridite tudi drugi vsi, in prepričajte se sami. — Na svidenje pri
MAT. STEFANICH-U,
400 Ohio Street Joliet,, Ills.

Chi. Phone 891. N. W. Phone 891.
GARNSEY, WOOD & LENNON,
Advokatje—Pravdniki
Joliet Nat'l Bank Bldg., Joliet, Ill.
Kimate kaj s sodnijo opraviti, oglasite se pri nas. Pravica—je naše geslo.

$3 na dan in več stalnega dobička jamčimo agentom z importiranimi avstrijskimi podobami. Nobene opozicije ali nevarnosti. Vprašaj za podrobnosti:
A. S. SILBERMAN,
352 Pleasant Ave., St. Paul, Minn.

POOBLASTILA IN PROŠNJE
na vojaške, sodnijske in vse druge oblasti v starem kraju izdelujem po
EDEN DOLAR
in priskrbim potrebna konzularna potrdila.
Frank Podgoršek,
56 Warren St., New York, N. Y.

K. S. K. JEDNOTA

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

GLAVNI ODBOR.

Predsednik:.....Anton Nemanich, cor. N. Chicago & Ohio Sts., Joliet, Ill.
I. podpredsednik:.....Marko Ostronich, 92 Villa St., Allegheny, Pa.
II. podpredsednik:.....Frank Bojc, R. R. No. 1, Box 148, Pueblo, Colo.
Glavni tajnik:.....Josip Zalar, 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik:.....Josip Rems, 319 E. 90th St., New York City.
Blagajnik:.....John Grahek, cor. Broadway & Gran'te Sts., Joliet, Ill.
Duhovni vodja:...Rev. John Kranjec, 9536 Ewing Ave., South Chicago, Ill.
Pooblaščenec:.....Josip Dunda, 123 Comstock Street, Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik:.....Dr. Martin J. Ivec, 711 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

George Stonich, 813 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Josip Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Frank Opeka, Box 527, N. Chicago, Ill.

PRAVNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Blaž J. Chulik, cor. N. Chicago & Jackson Sts., Joliet, Ill.
Joseph Kompare, 8908 Greenbay Ave., So. Chicago, Ill.
Leo. Kukar, Box 426, Gilbert, Minn.

URADNO GLASILO JE AMERIKANSKI SLOVENEC.

NOVO DRUŠTVO SPREJETO.

Novoustanovljeno društvo sv. Cirila in Metoda štev. 135, Gilbert, Minn. sprejeto v Jednoto dne 1. febr. 1910. Imena članov: — 15791 Franc Babich, roj 1890, zavarovan za $1000, 2. razred; 15792 Franc Gorše, roj 1886, zavarovan za $1000, 2. razred; 15793 Anton Germ, roj 1886, zavarovan za $500, 2. razred; 15794 Franc Kožar, roj 1886, zavarovan za $1000, 2. razred; 15795 Anton Košmerlj, roj 1883, zavarovan za $1000, 3. razred; 15796 Franc Lenček, roj 1882, zavarovan za $1000, 3. razred; 15797 Josip Debeljak, roj 1881, zavarovan za $1000, 3. razred; 15798 Matija Kerže, roj 1881, zavarovan za $1000, 3. razred; 15799 Franc Grm, roj 1878, zavarovan za $1000, 4. razred; 15800 Franc Kerže, roj 1874, zavarovan za $1000, 5. razred; 15801 Josip Maren, roj 1874, zavarovan za $1000, 5. razred; 15802 Josip Erčul, roj 1872, zavarovan za $1000, 5. razred; 15803 Mihael Žele, roj 1871, zavarovan za $1000, 5. razred; 15804 Jernej Lavrič, roj 1869, zavarovan za $1000, 6. razred. Dr. št. 14 članov.

PRISTOPILE ČLANI

K društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 15805 Pavel Mikoletič, roj 1876, spr. 5. febr. 1910. Dr. št. 242 članov.

K društvu sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., 15806 Jos. Kovač, roj 1890, spr. 2. jan. 1910. Dr. št. 212 članov.

K društvu sv. Frančiška Ser. 46, New York, N. Y., 15807 Jernej Habjan, roj 1885, spr. 5. febr. 1910. Dr. št. 42 članov.

K društvu Marije sv. Rožnega Venca 131, Aurora, Minn., 15808 Alojzij Zakrajšek, roj 1888, 15809 Anton Križelj, roj 1882, 15810 Ignac Praznik, roj 1881, spr. 4. febr. 1910. Dr. št. 64 članov.

K društvu sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 15811 Karol Bizjak, roj 1866, spr. 4. febr. 1910. Dr. št. 32 članov.

PRESTOPILI ČLANI.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., k društvu Marije sv. Rožnega Venca 131, 2461 Anton Mrvar, 8077 Anton Hodnik, 3. febr. 1910. I. dr. št. 260 članov. II. dr. št. 60 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvu Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 3114 Ivan Prus, 5. febr. 1910. Dr. št. 117 članov.

K društvu sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 6361 Anton Rožnik, 3. febr. 1910. Dr. št. 195 članov.

K društvu sv. Barbare 68, Irwin, Pa., 10721 Franc Boltes, 9. febr. 1910. Dr. št. 113 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 50 Anton Purkat, 4. febr. 1910. Dr. št. 155 članov.

Od društva sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 82 Anton Čadež, 31. jan. 1910. Dr. št. 241 članov.

Od društva sv. Srca Jezusovega 54, Chisholm, Minn., 10244 Frank Ruparšič, 7. febr. 1910. Dr. št. 87 članov.

Od društva Novi Dom 102, Newark, N. J., 13844 Mihael Štifel, 2. febr. 1910. Dr. št. 11 članov.

ODSTOPILI ČLANI.

Od društva sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 13075 Ivan Lipovšek, 7. febr. 1910. Dr. št. 64 članov.

IZLOČENI ČLANI.

Od društva sv. Barbare 68, Irwin, Pa., 9784 Martin Koprivnikar, 10532 Ivan Lajevc, 9937 Anton Boltič, 5. febr. 1910. Dr. št. 110 članov.

PRESTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., k društvu Marije sv. Rožnega Venca, Aurora, Minn., 2903 Uršula Mrvar, 3. febr. 1910. I. dr. št. 42 članic. II. dr. št. 6 članic.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik K. S. K. Jednote.

Društvene vesti.

Aurora, Minn., 29. jan. — Tem potom naznanjam vsem članom in članicam, da je naše društvo Marije sv. Rožnega Venca št. 131 K. S. K. Jednote melo dne 23. jan. svojo glavno sejo in volitev novih uradnikov za leto 1910. V odbor so izvoljeni sledeči:

Predsednik Frank Hren,
podpredsednik Jernej Branh,
I. tajnik Louis Kostelic,
II. tajnik Frank Keršič,
zastopnik Frank Miklič,
blagajnik Matija Dremel,
nadzorni odbor Frank Križman, John Oražem in Josip Sterbenc,
bolniški obiskovalci Josip Pucel, Andrej Oražem in Anton Dolinšek,
maršal Anton Hodnik,
vratar Frank Potokar.

Tudi je bilo sklenjeno na seji, da kdor dolguje za dva meseca, ne da bi se kaj zglasil ali poravnal svoj dolg, se ga suspendira. To naj vsaki vzame v spomin, da če je suspendiran, da ni deležen v slučaju nesreče nobene podpore, ne bolniške in ne smrtne, dokler ne poravna svojega dolga in da se sprejme nazaj v društvo in Jednoto. In tudi Vam naznanjam, da zborovanje se vrši vsako nedeljo po 19. (devetnajstem) v Frank Kovačevi dvorani.

In v imenu vseh članov našega društva pošiljam vsem članom K. S. K. J. po širnej Ameriki srčni pozdrav in Amerikanskemu Slovencu pa želim dosti naročnikov.

Louis Kostelic, tajnik.

St. Louis, Mo., 6. febr. — Prvo moram poročati o našem društvu Srca Jezusovega štev. 70. K. S. K. Jednote. Naše društvo je bilo ustanovljeno dne 30. sept. leta 1903. Med tem časom je zmerom dobro napredovalo, včasih je kak veter pihal med društvom, pa zato ni nič naredil škode. Nadalje moram poročati, da naše društvo je med tem časom, kar je bilo ustanovljeno, plačalo bolniške podpore do 16. jan. 1910 vsega skupaj 1,485 dolarjev. To si mora vsak misliti, kaka korist je za vsacega rojaka v tej deželi, ako je pri katerem društvu.

Nadalje naznanjam, da tukaj v tej majhni slovenski naselbini **imamo tri** društva in dve sta **še mladi društvi,** in tisti dve sta ustanovljeni zato, da bi naše staro društvo razkopali, ki je prvo slovensko društvo v tem mestu. Hujskali so okoli njega, pa se jim ni posrečilo in tudi se jim ne bo nikdar ne. Kajti staro društvo Sv. Srca Jezusovega štev. 70 pa še zmerom dobro napreduje. Hrasta, ki ima čvrste korenine, ni tako lahko podreti. Ravnotako ni lahko razkopati enega društva, ki ima dobre člane, ki skrbijo za društvo.

Poročam nadalje, da smo imeli veselico dne 22. jan. t. l. ter smo imeli dober uspeh. Kadar pride ves denar skupaj, bo dohodka čez 100 dolarjev, ki se bo uložil v našo blagajno.

Nadalje naznanjam, da je naše društvo Sv. Srca Jezusovega dne 16. januarja sklenilo na svoji redni seji za tri mesece prost pristop in sicer marec, april, maj. Toraj rojaki, kateri še niste pri nobenem društvu, zdaj imaste lepo priliko pristopiti k našemu društvu, ker si vsak prihrani dva dolarja v žepu. Toraj rojaki, pristopite pod zastavo društva Sv. Srca Jezusovega štev. 70 in pod zastavo sv. Jožefa K. S. K. Jednote, ker naša slavna Jednota je mati vsakemu rojaku v tej deželi naj bo odraščen ali otrok, če je pod njeno zastavo.

K sklepu pozdravljam vse člane in članice K. S. K. Jednote, a tebi, A. S., pa obilo predplačnikov.

Josip Simonich, tajnik.

Denver, Colo., 6. febr. — Naznanjam vsem članom in članicam, da je imelo društvo sv. Roka št. 113, K. S. K. J. mesečno glavno sejo dne 13. dec. 1909. in volitev novih uradnikov za leto 1910. Izvoljeni so sledeči bratje:

Predsednik John Klun,
I. podpredsednik John Turk,
II. podpredsednik John Tanko,
I. tajnik Frank Tanko,
II. tajnik Ludovik Andolšek,
blagajnik John Baudek,
zastopnik Alojzij Andolšek,
nadzorni odbor, I. Frank Tanko, II. John Arko in III. Anton Kumar,
bolniški odbor, I. Frank Pikolnik, II. Frank Cvar, III. Josip Erjavec,
vratarji Frank Korošec in Alojzij Purkat,
zastavonoša Frank Šraj,
banderonoša Andrej Mihelčič,
maršal Josip Erjavec.

Društvo zboruje vsakega 13. dne v mesecu v Baudekovi dvorani.

Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J. **Frank Tanko, tajnik.**

Listnica uredništva.

G. F. O. v Waukegan: Take prepire poravnajte sami v Vašem društvu, za naš list niso.

G. dopisniku v Chicagi: Dopisov brez podpisa načelno ne sprejemamo.

Dopis.

Lead, S. D., 2. febr. — Slovencem po širni Ameriki naznanjam, da oni, ki so brez dela, sedaj lahko delo dostanejo v tukajšnjih zlatih rudnikih. Zadnji mesec je vse delo počivalo. Kompanija in rudarji so si prišli navskriž. Večina rudarjev je spadalo k "Western Federation of Miners" in v posebni seji so sklenili rudarji te zveze, da se morajo vsi rudarji, ki še niso pri zvezi, tej zvezi pridružiti, če ne pa ne bodo delali z neunijskimi rudarji. Kompanija se je temu sklepu ustavljala, češ, da njeni rudarji so prosti in da jih ne more nihče siliti, da bi se morali pridružiti "Western Federation of Miners". Nato so pa unijski rudarji grozili s štrajkom, toda kompanija jih je prehitela in rudnike jednostavno zaprla in objednem razglasila, da odslej bodo uporabljali le neunijske delavce. Kar je Amerikancev, so vsi ugodili tem zahtevam in sedaj že zopet delajo. Le Italijani, Finci in Hrvatje se še drže, ker so jih brezverni agitatorji zapeljali. Radi bi že šli nazaj, pa večinoma jih kompanija ne bode sprejela. Radi tega bi bila lepa prilika za Slovence, ki bi hoteli tukaj dela iskati. V rudnikih dela od 2500 do 3000 ljudi. Rudniki glede varnosti so gotovo jedni izmed prvih na svetu. Nikdar se ne sliši, da bi koga podsulo ali ubilo, in tudi nikakih nevarnih plinov ni najti v teh rudnikih. Hrana in stanovanje je od 22—25 dolarjev, plača pa je od 3.00 dolarje za "šovlarje" in $3.50 in $4.00 za "majnarje". Delo je le osem ur. Kompanija ima tudi svojo bolnišnico brezplačno za rudarje in njih družine v slučaju bolezni. Toraj Slovenci, če vas mika dobra plača, varno in stalno delo, le hitro v Lead, predno ne bodo vsa mesta zavzeta. Za pojasnila za one, ki bi semkaj dospeli, se lahko obrnejo na ondotnega superintendenta: Z. T. Grier of Homestake office.

Naročnik.

Op. ur. Naš list je in bo vedno zagovarjal delavske unije ter pobijal vsakatero "skabovstvo". Razmere v Leadu nam niso znane. Da se pa lahko vsak sam prepriča o tamošnjem položaju in da morda ustrežemo brezdelnim rojakom-rudarjem, ki iščejo poštenega dela, zato ta dopis objavljamo brez vsake odgovornosti za njegove morebitne posledice.

Opomin.

Ker opustim svojo trgovino znano pod imenom Chulik's Corner ter se preselim iz Jolieta že koncem tega meseca, opominjam tem potom vse one cenj. rojake in rojakinje, kateri mi še kaj dolgujejo, da poravnajo svoje dolgove do dne 26. februarja 1910, kajti sicer bom primoran, izročiti jih potem mojemu pravnemu zastopniku, da izterja vse dolgove postavnim potom.

V nadi, da me vsi dolžniki o pravem času obiščejo v mirno poravnavo svojih zadev oziroma dolgov, beležim

Joliet, Ill., 9. februarja 1910.

Blaž J. Chulik.

Zahvala.

Tukajšnji Slovenski Sokol si šteje v čast, da se najsrčneje zahvali Slovencem in Slovenkam kakor tudi bratom Hrvatom za prijazne posete ob priliki raznih veselic. Zahvaljuje se posebno istim kateri so pripomogli v vsakem oziru, da se je venec plesnih veselic in zabav zmiraj tako dobro obnesel.

Upajoč, da si Slovenski Sokol še v nadalje ohrani zaupanje tukajšnjega slovenskega življa, kličemo vsem krepke: Nazdar in na svidenje na Velikonočni pondeljek. Živeli! Nazdar!

Joliet, Ill., 9. febr. 1910.

Za Slovenski Sokol

Jos. Sitar, starosta.
Frank Završnik, tajnik.

Zahvala.

V imenu tukajšnjih faranov in cerkvenega odbora se tem potom prav lepo zahvaljujem vsem tistim rojakom, kateri so kaj darovali za novo farmarsko cerkev sv. Srca Jezusovega, ki se dela v Ranch No. 21 to 63, St. Louis Co., Minnesota. Nabrali smo na Virginia in Hibbing in Chisholm dvesto petdeset dolarjev ($250.00). Zatorej Vam kličemo: Bog Vam stotero povrni! Ravno tako se tudi zahvaljujemo častitemu g. F. M. Bilbanu v Evelethu, Minn., ker je nam daroval stari altar iz stare cerkve.

V imenu cerkvenega odbora

F. Globočnik.

Rabi je vsak dan.

Vsakdanja raba Severovega Zdravilnega kožnega mila za umivanje, kopel in negovanje otrok ohranjuje, čisti in lepša kožo, lobanjo, lase in roke, ter tudi pomaga preprečati vnetje, srbečico in zamašitev znojnic, ki je navadni vzrok prščem, črnavkam, rdečini in hrapavosti, ormenelosti, zamazanosti in drugim nezdravim neprilikam obličja in kože. Vsled njegove zdravilnosti je najbolj zaželeno milo za otroško kopel, za penjenje in britje. Poskusi ga. Cena 25c. Na prodaj v lekarnah in zanesljivih trgovinah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. 2

Priporočilo.

Rojakom v St. Louis, Mo. priporočamo našega mnogoletnega prijatelja in poverjenika g.

Jos. Simoniča.

On sme prejemati naročnino in izdajati pobotnice. Uprav. "A. S."

Eno in isto.

Hojzele: "Kaj pa šteješ toliko na tvoje prste?"

Mojzele: "Veš, ravno sem štel, koliko hudih in jezičnih žensk je v celem hramu."

Hojzele: "In koliko si jih naštel?"

Mojzele: "S tvojo ženo vred jih je ravno šest!"

Hojzele: "Kaj, nesramnež, ti boš mojo ženo tudi k tem prišteval?"

Mojzele: "Ne zameri, zmotil sem se! Brez tvoje žene jih je samo pet, hotel sem reči."

Hojzele (dobrovoljno): "Tako že, tako! To je kaj druzega."

Vojaška disciplina.

Vojak: "Naznanim, gospod stotnik, da ni celo mrtev korporal Čuček, katerega pogreb je za danes ob štirih napovedan!"

Stotnik: "Mrtev ali ne mrtev! — Ob štirih je pogreb napovedan — ob štirih ima se tudi korporal Čuček pokopati. Izjemši, če se sam javi k raportu, ako je mrtev ali ne."

Korporal Čuček (ki se komaj privleče): "Javim, gospod stotnik, da želim k raportu, ker še nisem celo mrtev!"

Stotnik: "To je kaj druzega! Ker se javite sami k raportu, zato ne bodete popoldne pokopani. Izostane torej pogreb!"

JOHN LORKOVICH,
1324 E. Ohio St. N. S. Pittsburg, Pa.
Prvi Hrvatski Slovenski Pogrebni ški Zavod
se priporoča občinstvu v Pittsburgu in okolici, tudi v slučaju krstov in porok.
1324 E. Ohio St., Allegheny, Pa.

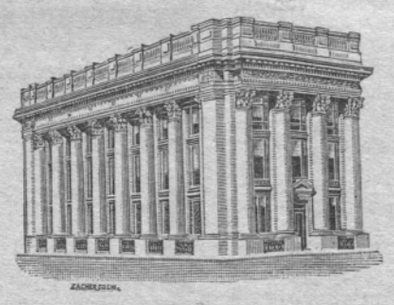

First National Bank

Joliet, Illinois

Naš oddelek za pošiljanje denarja v staro domovino se je zadnji čas popolnoma uredil. Oni, ki žele poslati denar v staro domovino se lahko obrnejo do nas, ker smo v zvezi z nekaterimi največjimi bankami v Evropi. Toraj lahko poslujemo v tem oddelku pri pošiljanju denarja, hitreje in ceneje kot kdo drugi. Parobrodne listke na vse glavne proge bomo prodajali v tem oddelku.

Zavarujte svoje hiše in pohištva pri zanesljivih družbah, koje mi zastopamo.

Pridite nas obiskati.

Doktor Ivec OZDRAVLJA Moške in ženske

specialist za ženske in otroške bolezni in operacije. On hitro in zanesljivo ozdravi vsako bolezen moži in žena, ako je to sploh mogoče.

Bolezni na pljučih, prsih, želodcu, črevih, ledvicah, jetrih, mehurju, grlu, nosu, glavi, prehudo utripanje in bolezni srca, naduho, kašelj mrzlico, težko dihanje, nečisto in pokvarjeno kri, oglušenje, lišaje, hraste in rane, kamenje v želodcu in mehurju, appendicitis, bolezni na očeh, itd.

Zdravniški svet zastonj in strogo zaupno.

Opišite Vašo bolezen v svojem materinem jeziku ali pridite k njemu, in on Vam bo dal izvrstna zdravila. Adresirajte pisma tako:

DR. MARTIN J. IVEC,

900 N. CHICAGO ST., COR. CLAY. JOLIET, ILLINOSI.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

N. COLLINS ST., JOLIET, ILL.

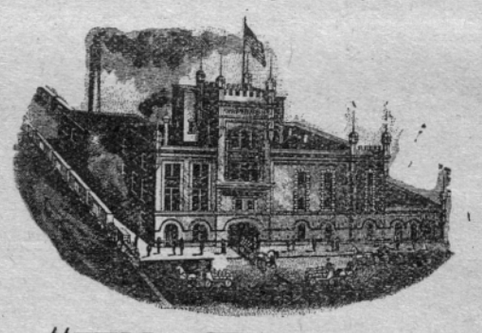

Pijte "Elk Brand" pivo
Izelovalci najboljšega piva sodčkih in steklenicah.

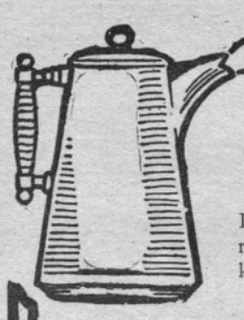

Coffee Quality

Kakovost kave se sodi po okusu. Fina cikorija, ako se pridene kavi, je ona tajnost dobrote, ki daje kavi moč in prijetnost.

FRANCK-OVO CIKORIJO

znan pridatek kavi.

je najboljša cikorija, ker je že dobila 40 nagrad za pristnost kakovosti. **Franck-ova cikorija** daje kavi dobro barvo in okus.

Pij kavo, ki ima primešane te cikorije in ne boš trpel, kot boš morda če piješ samo kavo.

Franck-ovo Cikorijo izdelujemo v naših 18 evropskih tovarnah že skoro sto let. Najboljši hoteli in restavracije jo rabijo.—Vprašajte grocerja za pravo **Franckovo Cikorijo.** Glejte, da dobite pristno.

Heinrich Franck Sohne & Co., Flushing, N. Y.

American Branch, Heinrich Franck Sohne, of Ludwigsburg, Germany.

NAZNANJAMO!

DA MI PRODAJAMO BLAGO ZA MENJ KOT POLOVIČNO CENO, NAJLEPŠA PRILIKA DOBITI ZLATNINO POCENI JE SEDAJ PRI

B. BERKOWITZ 910 N. Chicago Street. JOLIET, ILL.

POPRAVLJAMO ure, stenske in žepne ter izdelujemo vas, v to stroka. spadajoča dela po najnižjih cenah, naše delo vam jamčimo.

Velika velikonočna razprodaja zlatnine.

Pri na dobite primerna darila ponizki ceni.

Kje je najbolj varno naložen denar?

Hranilnih ulog je: 37 milijonov kron. **Rezervnega zaklada je: Nad milijon kron.**

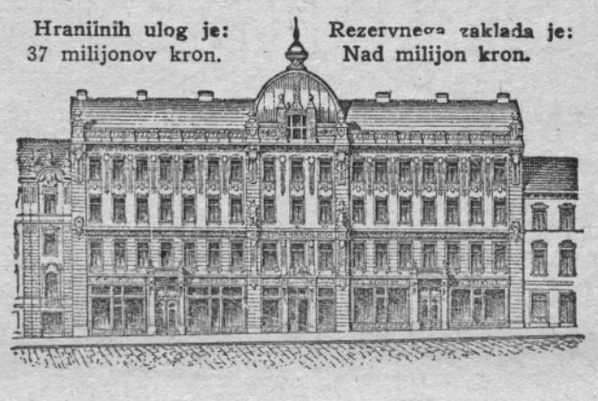

Mestna hranilnica ljubljnaska

je največji in najmočnejši denarni zavod te vrste po vsem Slovenskem.

Sprejema uloge in jih obrestuje po 4½ odstatka. Rentni davek plačuje hranilnica sama.

V mestni hranilnici je najvarneje naložen denar. Za varnost vseh ulog jamči njen bogati zaklad, a poleg tega še mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Varnost je torej tolika, da ulagatelji ne morejo nikdar imeti nobene izgube. To pripoznava država s posebnim zakonom in zato c. kr. sodišča nalagajo denar maloletnih otrok in varovancev le v hranilnici, ker je le hranilnica, a ne posojilnica, pupilarno varen denarni zavod.

Rojaki v Ameriki! Mestna hranilnica ljubljanska vam daje trdno varnost za vaš denar.

Mestna hranilnica ljubljanska posluje v svoji palači v Prešernovi ulici.

Naš zaupnik v Združenih državah je že več let naš rojak **FRANK SAKSER**

82 COURTLAND STREET, NEW YORK, IN NJEGOVA BANČNA PODRUŽNICA 6104 ST. CLAIR AVE., N. E. CLEVELAND, O.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicago Street
v novi hiši Joliet National Banke.

Kadar imate s sodiščem opraviti obrnite se na slovanskega odvetnika
JOHN J. WELLNITZ,
Cutting Bldg., 2 floor, Joliet, Ill.
Z njim se lahko domenite v slovenskem jeziku, ker je Slovan.

NA ROBU.

Črtica. Spisal Ivo Česnik.

(Konec.)

Minili so oklici in vedno bliže je prihajal čas poroke. V tistih dneh je dobila Kristina iz Amerike kratko pismo. Ljubljeni Rok ji je sporočil, da pride skoro domov. Potrpi naj in vztraja v zvestobi!

Kakor balzam so kapljale Rokove tolažilne besede na njeno dušo. Vse moči hoče uporabiti, da se ne zgodi najkrutejši zločin zoper prostost njene duše.

Bežala bi od doma, v Ljubljano bi šla služit! A to ne. Zalosti ne mara napravlajati očetu in materi. Kaj naj stori? Petrača ne sme vzeti za nobeno ceno! Že ve. Odkrito in jasno mu hoče povedati, da ga ne vzame. In to stori tedaj, ko pojdeta k izpraševanju. Naj se zgodi potem, kar hoče! Naj jo oče tepe ali zapodi od hiše! Pregrešila se še ni nikoli zoper njega. A tu ga ne sme slušati, sicer greši zoper sebe in Petrača.

Nace je prišel ponjo, da pojdeta h gospodu župniku.

"Grem, takoj grem."

Stopila je v svojo čumnato in se preoblekla, mati Žefa je medtem postregla ženinu. Oče Smrekar je pa bil premeten človek.

"Nemara se skuja v zadnjem trenutku," si je mislil, in ko sta odšla k fari, se je ponudil za spremljevalca.

"Pri krojaču imam nekaj opravka," je trdil in se jima pridružil. Vso pot je brbljal in jima slikal bodočo srečo. Nace in Kristina sta pa molčala. Nace je premišljal, kako bo odgovarjal katekizem, ki ga je skoro docela pozabil, Kristina je pa tuhtala, kako bo ušla preden dospe z ženinom v župnišče.

Sredi vasi ju je zapustil oče Smrekar. Molče sta korakala proti župnišču. Ljudje so gledali za njima in se poredno smejali ženinu in mladi nevesti.

Dospela sta pred cerkev. Tam je pogledala Kristina svojega ženina z žalostnimi očmi in mu rekla:

"Ne kolni me, Nace! Prisilili so me, da sem ti obljubila zakon. Ne morem te vzeti in te ne smem."

Obrnila je hrbet in odšla.

"Stoj in pojdi z menoj! Ne napravi mi te sramote!" je rekel Nace in jo hotel prijeti za roko. Tedaj je zdirjala po vasi in hitela je, dokler ni prišla na polje in na stezo, ki je peljala proti domu.

Nace je stal par trenutkov kakor okamenel. Potem je zaklel, potegnil klobuk na oči in izginil za hišami čez travnike, da bi ga ljudje ne videli.

"Prokleto, da se mi je moralo zgoditi kaj takega! Prav mi je, prav. Zakaj sem se pa ženil na stara leta! Oče, vi ne veste, kaj ste mi storili, da se mi niste dovolili ženiti, ko sem bil star trideset let. Zakaj mi niste dali tedaj premoženja?"

Videl je Kristino, ki je bežala čez polje. Jezen je bil, da je škripal z zobmi, jezen posebno na Smrekarja, ki je bil vsega kriv.

Ko je prišel domov, je vrgel od sebe pražnji suknjič in klobuk ter legel na posteljo. Zvečer je povedal bratu, kaj se mu je pripetilo.

Groga ga je tolažil, kakor ga more tolažiti le duša, ki je pretrpela mnogo gorja.

V vasi so ljudje takoj izvedeli, da je Nacetu Petraču zbežala nevesta izpred župnišča. Nekateri so se smejali, drugi so zamerili Kristini, da je starca spravila v sramoto.

Oče Smrekar je čul to važno novico v gostilni pri Puntarju. Rdeč je postal kakor kuhan rak, plačal naročenega pol litra in bolj bežal kot šel proti domu.

"To ji dam, to jo nabijem! Taka sramota, taka sramota! Pet let bodo zdaj čebljale stare babe o moji hiši."

Kaj je oni večer pretrpela Kristina, o tem naj molčim! A pretrpela je vse udarce, vse grožnje in vse zbadanje. Zvesta ljubezen do Roka ji je pomagala prenašati usodo.

* * *

Minila je košnja, nastopili so vroči avgustovi dnevi s prijetnimi, hladnimi nočmi, ko bi človek najrajši legel tam ob gozdu na mehki mah in sanjal o pravljicah, ki se dogajajo v deveti deželi. Tako čarobno poezijo imajo tiste noči, ko brlijo zvezde in sveti luna, ko pojo na vasi fantje in gre glas njih pesmi čez polja, kot bi po nečem hrepenel, kot bi nekoga klical, pa sam ne ve koga. Potok šumi in studenci žubore, hribi sanjajo naokrog, bele cerkve stoje na vrhovih kot v dolge halje odeti duhovi, Grmada leži gori zadaj kakor silen tiger, ozirajoč se daleč okoli. Vse spi in sniva. Dolina je odeta v prozorno meglo. Po sredi se vije cesta položno, na desni in levi so njive in na konceh rasto solnčnice. Hiše stoje ob cesti in okrog njih je sadnega drevja, kakor brinja na Nanosu, in ob hišah ponavljajo studenčki svoje enakomerno čebljanje.

V taki noči je korakal čez polje mlad fant, visok in korenjaški kot jelka v gozdu. Z veselim upom v srcu je korakal in tam pod hribom je zavriskal. In potem je stopal navzgor. Na jasi se je ustavil in pogledal na pot, ki jo je prehodil, in zahvalil je Boga. Postavil je lestvo, splezal kvišku in potrkal na okno.

"Kristina, Kristina!"

Dekle se je vzbudilo, se radovedno ozrlo, kot bi ravno sanjalo o ljubem bitju, ki blodi nekod v daljni tujini in se mu zdi nemogoče, da bi bila resnica.

"Rok, Rok!" je vzdihnilo dekle kakor v sanjah.

Fant je potrkal še enkrat.

"Kristina, Kristina!"

"Ali si ti, ali si res ti?"

Narahlo je odprla, da se ne bi prebudili sestri.

Dolgo sta si pripovedovala o trpljenju in žalosti, veselju in nadlogah.

"Prišel sem, Kristina. Nisem prinesel veliko. Komaj dvatisoč goldinarjev. Malo je, a živeti se bo dalo, živeti v ljubezni. Kočo popravim, da ne razpade, nakupim kaj grunta in potem povprašam po tvoji roki."

"Rok, odkar te ni bilo doma, se je vrnil oče. Pri bratu je na Robu. Molčeč je kot grob, z nikomer ne govori. Pisala sem ti že o njem. Ali ga obiščeš?"

"Obiščem ga, moj oče je, čeprav se ni brigal zame. Rajna mati mi je pravila, da je bil dober človek. Ni je zapustil z lahkim srcem. Vrniti se je hotel z bogastvom in se z njo poročiti. Zato je odšel v Ameriko."

Tako sta se pogovarjala.

Zjutraj naslednjega dne je pa šel Rok proti Robu, da obišče svojega očeta.

Nace je ravno prikorakal iz hleva, ko je stopil Rok na dvorišče in ga pozdravil. Razjasnil se je staremu samcu temni obraz in skoro bi zavriskal veselja.

"Rok, Rok, ti si! Ali si res ti? Pa si se vrnil? I kod si hodil, ljubi moj Rok?"

"Dobro jutro! Očeta sem prišel obiskat. Še nikoli ga nisem videl. Rad bi ga poznal."

"Star je, star, veš, Rok. Ves zdelan je od trpljenja. Da si le prišel! Zdaj pa ostaneš pri meni. Vse ti dam, prav vse. In ženil se boš. Saj si naše krvi. V rodu ostane grunt, če ti dam. Hvala Bogu, hvala Bogu! Jej, kaj sem vse doživel, odkar te nisem videl. Jaz sem te vedno rad imel. Če te ni mogel moj oče, mu odpusti! Umrl je in dajal račun! Ženil sem se medtem."

"Slišal sem, slišal."

"Kje pa si slišal?"

"Povejte mi, ali res mislite dati premoženje meni?"

"Res, res! Da si le prišel! A kje si slišal o moji ženitvi?"

"Smrekarjeva Kristina mi je pravila."

"Kristina?"

"Da, ona je moja nevesta."

"Ko bi jaz to vedel, se ne bi nikoli ženil doli. Vsega je kriv Smrekar. Pa bi mi lahko povedalo dekle! Poklicali bi te iz Amerike. Tako me je pa spravilo v tako sramoto."

"Odpustite ji!"

"Saj ji odpuščam radi tebe."

Na dvorišče je prišel Groga, zazdehal je in pogledal na nebo, da se prepriča, če bo lepo vreme.

"S kom pa govoriš, Nace?"

"S tvojim sinom, z Rokom. Lej ga, vrnil se je. Vesel ga bodi! Tak fant je, da ga je prijetno gledati."

"Moj sin?" se je začudeno ozrl Groga. Oči so mu zažarele, lice je zardelo kakor sramežljivemu dekletu.

"Da, jaz sem vaš sin," je rekel Rok, stopil h Grogu in mu podal desnico.

"Tisočkrat hvala Bogu, da te vidijo moje oči. Radi tebe sem se vrnil in radi tvoje matere, pa nisem našel nikogar. Zato mi je bilo tako hudo. Zdaj se pomladim ob tebi, moj sin."

"Zdaj ga pridrživa kar pri sebi!"

"Kako to misliš?"

"Grunt mu dam in s Smrekarjevo Kristino naj se poroči! Veš, ona je njegova nevesta."

"Ona?" Groga se je čudil.

"Ravnokar mi je povedal."

Tedaj je izšlo solnce in pokukalo na Rob. Zažareli so hribi in gozdovi, zasvetile so se rosne kaplje po poljih. Nad vso naravo je plula nebeška radost.

* * *

Dva meseca potem sta se poročila Rok in Kristina. In zdaj živijo vsi zadovoljno na Robu. Groga se je pomladil na duhu. Nace pa hodi na polje in v gozd in žvižga, ker nima gospodarskih skrbi. Tudi Smrekarjevima dvema je mladi Kristinin mož bolj povolji nego stari Nace. Najbolj srečna pa sta mlada dva: zvesta ljubezen ju je združila.

SMOLO JE IMEL.

Trobentač v vojašnici je odtrobil zivahno budnico in vzneseno jutranjo molitev, da se je daleč razlegalo po predmestju in polju v tiho, vedro nedeljsko jutro.

V kratkem je bilo v kosarni vse živo. Fantje so hiteli vunkaj na hodnik k umivalnikom, še preden jih je prišel dnevni desetnik vabit s trdih kavaletov. Židane volje so bili vsi, peli so in žvižgali, vmes so se kajpada tudi malo pozmerjali.

Enoletni prostovoljec korporal Belin, je še zmeraj iztegoval svoje hrabro telo na vojaški postelji. Vojaki so kričali, se smejali in ropotali na vseh straneh v neprijetnem prahu, ki ga je delala sobna ordonanca s svojo metlo. Belin torej ni mogel več spati, vendar je še nekoliko poležal in posanjaril pod volnato odejo.

Danes popoldne je bil namenjen na Pohorje k Breznikarjevim. Stari Breznikar je bil premožen trgovec z lesom in je imel osemnajstletno hčer Milko, ki je bila Belinu že v času prvih logaritmov na vso moč vseč.

Kakor tudi nas mika, vendar ne bomo opisovali Milkine lepote na dolgo in široko, ker bi bila to debela neumnost; saj bi vseh takih natančnih malenkosti noben bralec ne obdržal niti mesec dni v spominu. Zato naj samo mimogrede omenimo, da je bila Milka res prav čedna in pridna deklica, da je bila navzlic očetovim grošem domače vzgojena in da se je posebno odlikovala s tem, da ni trpinčila klavirja in ušes svojega bližnjega, ampak igrala samo na citre.

To je že velika prednost. Zakaj citre se ne slišijo tako daleč in če jih kdo napačno žgačka in te zgrabi jeza, jih lahko zaženeš skozi okno, dočim zoper klavir ni nobenega pravega recepta.

Tako imenitna je bila torej Breznikarjeva Milka; bila je črnolasa in vitkostasa, 165 centimetrov dolga in 55 kg in 40,000 K težka.

Belin je bil nekoliko centimetrov daljši in nekaj kil težji; to pa se je popolnoma zravnalo s tem, da ga niso nadlegovale kronce. Belin svojih resnih namer še ni razodel z nobeno besedico; še-le danes je hotel to storiti, ker je praznovala Milka svoj god in ker se mu je zdela priložnost ugodna.

Imel je pa revež trdovratnega tekmeca v osebi tovariša Zorana. Tudi Zoran je bil prostovoljec in korporal, tudi on je bil, kakor Belin, absolviran pravnik z dvema državnima izpitoma in tudi on je gledal za Breznikarjevo Milko in njeno doto.

— Šopka bo treba, je mrmral Belin, lepega šopka. Oh, če bi le mogel tega neumnega Zorana kako pripraviti, da ne bi mogel ob enem z mano danes k Breznikarjevim! Potem bi bilo vse lajše!

Prišel je dnevni korporal vprašat, če je kdo marod in če se kdo vpiše k raportu. Toda kdo bi se v nedeljo "marod upilil?"

Malone vsi so se oglasili k raportu, da bi dobili od stotnika dovoljenje črez deveto uro, tako tudi Belin. Počasi se je jel umivati in oblačiti svojo "ekstra-benduro"; tako izgovarjajo fantje rod za rodom nerodno tujko "montur."

Potem je pokazal, da je poveljnik sobe in zabičil vojakom, naj zravnajo natanko postelje, da bodo vsi v eni črti in da naj urede svoje police in naj ne puste nobenih umazanih nuč in čikov pod slamnjakom, ker pride ob osmih lajtnant Srakoper nadzirat stotnijo.

Nato je Belin odkorakal v kantino. Tam je v lepši sobi že sedelo nekaj tovarišev, med njimi tudi Zoran, ki je bil to jutro posebno dobre volje. Vsi drugi so bili odkriti, le on je imel čako na glavi in je Belinu že od daleč salutiral.

— Ali pojdeš tudi ti po dovoljenje?, ga vpraša Belin.

Belinove oči so se za par trenutkov zagledale v Zoranovo čako in črna misel mu je šinila po debeli glavi.

Zoran je bil početkoma vedno paradiral v komisni uniformi. Pozneje pa je dobil toliko denarja, oziroma kredita pri polkovnem krojaču, da se je mogel postavljati z lepšo robo.

Čako, imenovano tudi pisker ali pinja, si je pa mož kupil nekje iz druge roke. Čaka je bila sicer kaj lepa, toda ustvarjena ni bila strogo po veljavnih predpisih. Bila je mnogo, mnogo prenizka; usnjeni krajec spredaj je bil čisto ozek in je gledal preošabno navzgor. Široki korporalski trak je bil svilen in skoro rdečerumen, ne pa žveplenorumen, skratka: Zoranova čaka je bila polna lahkomiselnih posebnosti.

— Pa s to čako vendar ne pojdeš k raportu?

— Za raport si izposodim drugo.

— In potem greš iz kosarne s to-le?, je vprašal Belin in oči so se mu zasvetile.

— Tako je, moj sin! Še v park se grem z njo malo pobahat. Staviva kaj?

— Pet litrov vina!, je vzkliknil Belin.

—Živio! Živio!, so zavpili tovariši.

— Velja!, je dejal Belin. Če pojdeš s to čako iz kosarne in v park, plačam pet litrov. Samo glej, da te naš major ne dobi!

— Majorja poznam na 200 korakov in mu lahko uidem. Nič se ne boj!

Belin je bil zadovoljen. Ako tudi bi Zoran iz parka srečno odnesel pete, bi ga morebiti vendar pozneje kje zalotil major ali polkovnik, ki nista mogla trpeti takih premajhnih čak. Že je videl Belin v duhu, da je zapodil častnik Zorana v vojašnico in mu zapovedal ostati doma.

Prostovoljci so si kupili pri kantinerju listke za dovolitev črez čas in se razšli vsak k svoji stotniji. Lajtnant Srakoper je prišel vizitirat in našel vse v redu. Belin je postavil moža k oknu, naj pazi, kdaj pride stotnik, in naj gleda, če drži sabljo na hrbtu; to je bilo namreč najboljše znamenje, da je gospod dobre volje.

Ob poldesetih jo je primahal stotnik in res — držal je sabljo na hrbtu. Pri raportu je dovolil vse prošnje in podpisal vse listke; pregledal je sobe vseh štirih vodov in odšel.

(Nadaljevanje na 8. strani.)

NASLOVNIK

trgovcev, obrtnikov, gostilničarjev in odvetnikov, ki se priporočajo rojakom.

JOLIET, ILLINOIS.

ADLER J. C. & CO., 112 Exchange St., priporoča rojakom svojo mesnico.

BRAY-EVA LEKARNA SE PRIporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene. 104 Jefferson St., blizu mosta

CHULIK BLAŽ J., 711 N. Chicago st., blizo slov. cerkve. Prodajalna moških in ženskih oblek.

DENAR NA POSOJILO. POSOjujemo denar na zemljišča pod ugodnimi pogoji. Munroe Bros.

EAGLE THE, 406-410 N. Chicago St. Prodajalna pohištva in moških oblek.

FINK MATH, 500 Francis St. Stavbenik (contractor).

GRAHEK IN FERKO, 207 Indiana St. Mesnica.

J. P. KING, LESNI TRGOVEC Des Plaines in Clinton Sts. Oba telefona 8. Joliet, Ill.

LOPARTZ GEORGE, 402 Ohio St Grocerijska prodajalna.

PETRIC IN LEGAN, 209 Indiana St. Gostilna.

STONICH GEORGE, 813 N. Chicago St. Trgovca z grocerijo, premogom in pošiljanje denarja.

CHICAGO, ILL.

MARTIN NEMANIČ, SALON, 22nd St. and Lincoln, Chicago, Ill.

Pozor Rojaki!

Kupite si farme v North Dakoti in Montani potem bodete neodvisni v par letih.

Pridite k nam, da se pomenimo.

M. B. Schuster

Young Building.

MATH. H. NEMANICH,
1005 N. Chicago Street, Joliet, Ill.
dobroznan
SLOVENSKI POGREBNIK
V slučaju ženskega spola oskrbuje tudi moja žena v pomoč.
Chic. Telefon št. 741. N. W. Tel. 263

Vina na prodaj

Dobro črno in belo novo vino, muškotel po 30c gal., reesling po 35c gal Vino od leta 1908 črno in muškotel po 40c gal., reesling 45c gal. Staro belo vino po 50c gal. Sladki mošt 24 steklenic za $5.00. Drožnik po $2.50 gal Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Posode dam zastonj.

"Hill Girt Vineyard"

BOX 77.

Stefan Jakše, prop. Crockett, Cal

Ustanovljena 1871.

The Will County National Bank

Of Joliet, Illinois.

Kapital in preostanek $300,000.00.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

J. A. HENRY, predsednik.
C. H. TALCOTT, podpredsednik.
HENRY WEBER, blagajnik.

Ana Vogrin

Izkušena babica

205 Ruby St., N. W. 1727, Joliet, Ill.

Katarina Mašat

IZKUŠENA BABICA

309 Granite St. Joliet, Ills.

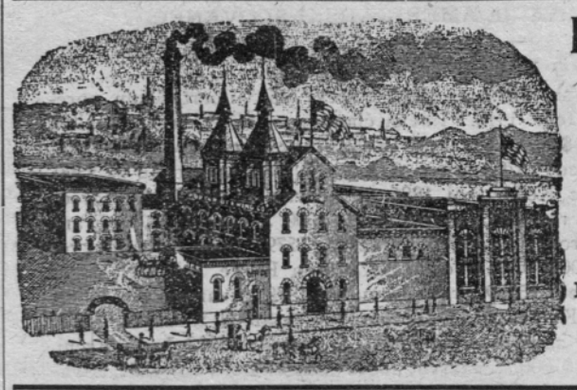

E. PORTER Brewing Co.

EAGLE BREWERY izdelovalci

ULEŽANE PIVE

PALE ALE IN LONDON PORTER

POSEBNOST JE PALE WIENER BEER.

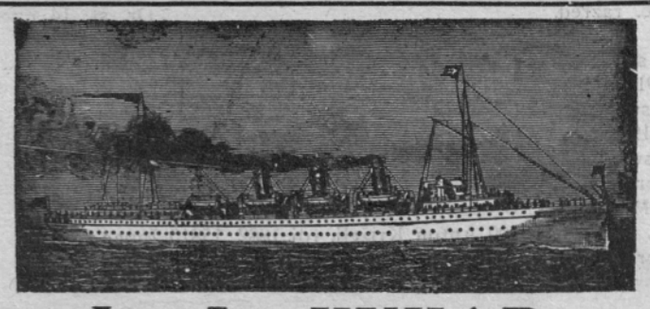

J. J. KUKAR,

Cor. Lake & Utica Sts. Phone 182. WAUKEGAN, ILL.

ZASTOPNIK

vseh parobrodnih družb.

Pošiljam denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu. Priporočam se rojakom.

Zastopnik za Besley Br'g. Co. Razvažam pivo na dom. Postrežba točna.

DOLGO ZIVLJENJE.

Naravna želja vsakega človeškega bitja je podaljšati življenje kolikor mogoče. Naravoznanci vseh vekov so na vso moč skušali iznajti krepčilo življenja. Ker ne smemo misliti, da bomo vedno živeli, a življenje pa lahko podaljšamo—je resnica. Vsi zdravniki priznajo, da je temelj življenja v prebavnih organih vsakega živega bitja. To je v onih prostorih telesa v katerih se hrana pretvarja. Kakor hitro je kateri teh prebavnih organov v neredu, trpi celo telo. Ako ta bolni organ hitro ozdravimo, ohranimo si zdravje in moč. — Le eno zdravilo je, ki odstrani vse nadloge prebavnih organov, in to je dobroznano

JOSEPH TRINER'S AMERICAN ELIXIR OF BITTER WINE TRADE MARK REGISTERED

Trinerjevo zdravilno grenko vino.

To ni tajno zdravilo, ker je narejeno iz finega rudečega vina in importiranih grenkih želišč. Ne vsebuje škodljivih tvarin, za to je absolutno varno za vsak, še tako nežen želodec. Še zdravim ga je priporočati, eno čašico ali dve o priliki, da se prebavni organi ohranijo v dobrem stanju.

To je čudežno zdravilo
ojstri okus, kredča živce,
čisti kri, čedi obrazno barvo,
pomnoži pozum,
odstrani neprebavnost,
donese mirno spanje,
daljša življenje.

Rabi je lahko cela družina, od najstarejega do otroka v zibelki. To se ne more trditi o katerem drugem zdravilu. Čistočo tega zdravila jamči po vladi Združ. držav — Ser. No. 346. Tisoči zahvalnih pisem od ljudi potrjuje zdravilno vrednost tega leka...Zdravniški nasvet pošljemo brezplačno. Pišite nam v maternem jeziku.

JOS. TRINER,

1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Ne pozabite poskusiti Trinerjeve Hrvaške Importirane Slivovice in Slovenskega Brinjevca, vse domačega izdelka.

Anton Nemanich & Son.

1002 N. CHICAGO STREET
205-7 Ohio St. JOLIET, ILL.

Prvi slovenski pogrebniški

ZAVOD IN KONJUSNICA

Chicago Phone 2273 N. W. 416

Priporoča se Slovencem in Hrvatom ob vseh svečanostih kot krstih, porokah, pogrebih i. dr., ter imam na razpolago dobre konje in kočije po zmernih cenah. Na vse pozive, bodisi po dnevu li po noči se to čno ustreza.

PRIVATNA AMBULANCA.

Stanovanje 1000 N. Chicago St. N. W. Phone 344

NOVICE IZ ARIZONE. — ČITAJTE IN POMISLITE!

A. G. Isaacson, znani rudniški kepten iz Eveletha, Minn., podpredsednik Lake Superior & Nevada Dev.-kompanije ter ravnatelj švedske in finske podporne jednote "Finland of America", ki ima 20 letne skušnje v rudarstvu, se je prekratkem povrnil z mesta Douglas, Arizona, kjer je pregledoval zemljišče GRAND ARIZONA COPPER-KOMPANIJE. Rekel je, da lastuje ta kompanija jako bogato ozemlje, ki bo sigurno enkrat ogromen bakren rudnik. Nadalje je rekel, da priporoča ljudem, ki žele narediti velik dobiček, da kupijo delnice te družbe za vsoto, ki jo premorejo.

Keptna Isaacsona sedanje bivališče je na Gilbert, Minn., kjer lastuje veliko hišo, in kdor želi ivedeti kaj v tej zadevi, naj mu piše in priloži 2 centa znamko za odgovor. Njegova konečna izjava v tej zadevi bode kmalu pripravljena, ki se bo razposlala našim delničarjem in vsem onim, ki bodo za njo prosili.

GRAND ARIZONA COPPER-KOMPANIJA lastuje veliko zemljišče blizu mesta Douglas, Arizona, katero je jako bogato na bakreni, zlati in srebrni rudi. Prirejevanje rudnika se nadaljuje z vso hitrostjo s pomočjo dveh parnih strojev in vedno večjem številom delavcev. Delavci delajo le za hrano in delnice, dasi je dovolj dela v Arizoni po drugih rudnikih, kjer bi lahko zaslužili po $3.50 gotovega denarja na dan, a delavci nočejo denarja, hočejo čim več delnic ko morejo dobiti od GRAND ARIZONA COPPER-KOMPANIJE, ker vedo, da pri jemanju delnic te družbe zaslužijo 50 do 100 dolarjev na dan.

Družba bo kmalu začela pošiljati rudo, ki je bogata na bakru, zlatu in srebru, sosednim topilnicam v mestu Douglas, potem se bode cena delnic zdatno povišala. Sedaj prodaje družba delnice le po 60 centov vsako, za gotov denar al na 5 mesečnih obrokov. Menj kot 50 delnic se ne proda osebi. Ko bode imela družba dosti denarja in ko bodo vse delnice razprodane bodejo iste uvrstene na javni trg, kjer boste lahko prodali iste raznim bankam in kupcem za velik dobiček. Ne opustite te prilike temveč pišite prec na

O. E. Petterson & Co., 213-14 First National Bank Bldg., Duluth, Minn.

FINO PIVO V STEKLENICAH.

Bottling Dept. Cor. Scott and Clay Streets. Both Phones 26

Pozor!

Bliža se sezona balov in domačih veselic. Skrbeti je treba, da bo zdrava pijača vedno pri roki. In to je gotov

SLOVENSKI POP

ki ga izdeluje znana slovenska tvrdka

Joliet Slovenic Bottling Co

913 N. Scott Street, Joliet, Ill.

Chicago tel. 2272, N.W. 480. Obnedeljah N. W. 344.

Kranjski pop je najizvrstnejša pijača proti žeji, bolj okusna in hladilna nego katerakoli druga. Pokusite ga rojaki in rojakinje in prepričani boste, da trdimo zgolj resnico. Nadalje izdeluje ista družba raznovrstne sladke pijače v steklenicah, ki so vredne vsega priporočila. Rojaki podpirajte domače podjetje in držite se gesla:

SVOJI K SVOJIM!

Compagnije Generale Transalantique

FRANCOSKA PROGA.

Kratka zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvatsko.

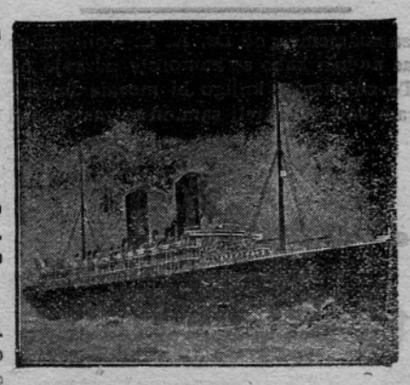

LA PROVENCE 30,000 H. P.
LA SAVOIE 22,000 H. P.
LA LORRAINE 22,000 H. P.
LA TOURAINE 15,000 H. P.
CHICAGO (New) 9500 H. P.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St., N. Y.

Maurice Kozminski, glavni zastopnik za zapad, 71 Dearborn St., Chicago

Frank Medosh, agent; 9478 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. A. C. Jankovich agent; 2127 Archer Ave., Chicago, Ill. Paul Starič, agent, 110 South 17th St., St. Louis, Mo., L. Stern & Son, agents, Joliet, Illinois.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

venskem našem ameriškem časopisju samohvale, časti in slave...

Ko sem bil še majhen in sem hodil v ljudsko šolo, bi bil prisegel, seveda z otroško naivnostjo, da je vsaka črka, vsaka vejica, vsak klicaj, vsaka beseda, da vsak stavek resničen, ker je "drukan". — "Drukane" knjige so mi že od nekdaj imponovale, pergament in hieroglifi so mi bili antipatični!

Danes pa sem zgubil vero v to, danes ne bi več prisegel na "drukano" in iluzijam ni več prostora v mojih možganih.

Čemu to okolišanje? Z barvo na dan! utegnete morda reči, gospod urednik, ali samo trenutek še in ustrežem Vam takoj!

V moj dom prihaja vsak slovensko ameriški časopis! — Vdovec sem in gorkote iščem po kolonah njihovih. Marsikje mi zaostaja pogled in obstane! A ogreti se ne morem. — Kje je ona vroča krvca, katera je nekdaj plala v mojih žilah in ogrevala mlade moje dni, kje, oh, kje? — — Prah je že in iz zemlje klije novo sveže bilje, raste in gine, da se zopet povrne v prah...

Zopet sem zašel! — Ad rem vendar! Nek dopis sem bral iz naše kolonije, katerega je pisal nek "prijatelj godbe". Ugajal mi je, ker je inspiracija dobra! — — — Ta prijatelj godbe je pa zelo sramežljiv, neče, da mu blesti slavno ime "drukano" v časopisu! Jaz pa nisem tak, 'eitel" sem grozovito in niti eden mojih seveda klasičnih romanov, izvrstnih novel in krvavih tragedij in dram ni zagledal belega dne, ne da je takoj pod naslovom mojega umotvora bleščalo slavno moje ime!

Toda exempla trahunt in verba (četudi pisana) movent, so rekali Rimljani, katerim mi pravimo, da so že stari, da niso moderni, a še manje "hoffaehig" in vendar koliko zlatih zrn tiči v filozofških njih izrekih!

Življenje je baje neprestana šola in ta vbogi črv človek se mora učiti od zibeli do groba... Do sedaj sem se držal perfektnim, dovršenim in, oh, kako sem se zmotil! Ponižen nisem bil nikoli, niti potrpežljiv niti skromen, vseh teh čednostij sem se naučil tu v zemlji "svobode", v zemlji, katera ne pozna srčne boli ne pozna gladu in ne pozna žeje...

Edino napako sem še ohranil in te ne morem izruvati iz sebe! Ne morem prenašati licemerstva, hinavštva, zavratnega hlinjenja in sličnih takih cvetk. Če mi Bog odpusti še ta edini greh, potem smem upati, da bom gledal kedaj obličje Božje.

Vidite, gospod urednik in te cvetke, katere sem ravnokar navel, cveto tu pri nas, da je veselje! Najfinejši parfum v najluxurijoznejšem budoirju milijonarske lady je pravi pravcati smrad proti njihovem vonju...

Da, oni dopis naj še omenjam!

Čemu toliko besedij, iz katerih vsake veje gotova tendenca???

Hvalim Vas, da ste "jednoglasno določili" igrati pri Ciril Metodovi veliki ljudski veselici, hvalim Vas, da se marljivo učite in hvalim Vas, da vstrajate!

A ne bodite tendencijozni in ne ubijajte s tem drugih, kateri bi tudi radi živeli za svoj narod!...

Razumemo se in nam ni treba besedičenja!

Nekaj bi samo še rad omenil, da ljudje, kateri sicer "pianissimo" in tako za hrbtom vdrihajo po dobrih ljudeh, da ljudje, kateri so sicer celo svojo mladost vihteli kadilnico pred šentklavžem, so pa kljub temu ostali zelo mlačni v veri in vsled tega zelo počasi avancirajo iz zadnje klopi do sedaj že druge, n i s o ljudje in s tem sem Vam povedal vse!

S predsednikom Ilirije gospodom Vinko Riedl-nom nisem sicer osebno znan, vendar pa sem slišal že večkrat, da je on edini v naši koloniji, kateri ima smisla za vspešno narodno delovanje in da bi izgledalo pri nas v Brooklynu, ko kak voz brez konj, ali da se času primerno izrazim ko kak automobil brez chauferja. In za to čast mu!

"Kapelnik" in "komponist" (gotovo iz Wagnerjeve šole) gospod Zvonko Jakše mi je bolj znan! Priden je in agilen, samo bojim se zanj, da ne zaspi zopet in se ne pusti prositi od sto in sto podanikov, da zopet "blagovoli" kloniti ponosno svojo glavo in zavihti srebrni svoj scepter. Mnogokrat mu ljubezenske muhe zmešajo jasne misli in v letargijo pade! — Vendar pa, ljudje smo vsi in kot taki vsem slabostim podvrženi, bodimo močni in ne padajmo! — In ker so Ilirijaši energični in vstrajni, upam trdno, da bo dična naša Ilirija v resnici trajno živela in nas razveseljevala z ljubkimi svojimi glasovi! Čast njej!

Slavec je oživel! Da, ko pomladi, ko se narav zbudi iz zimskega spanja...

In Domovina? — Vacation ima!

Čemu neki?

Preveč ognja je bilo v začetku, moj gospod urednik in sedaj, ko je goriva zmanjkalo, pojemlje! — Vidite, preveč ognja tudi ni dobro! — Vendar pa, še je nekaj mož, kateri ljube slovensko pesem in če se ne varam, bodemo v Greater New Yorku kmalu zopet pozdravili Domovino kot iznova rojeno, prebujeno in očiščeno od ljulike...

Brate Slovence pa bi ponižno naprosil: Iz naših src naj izgine vsa zavist, ves egoizem in vanja zasadimo mladiko človekoljubja, katera naj raste in zraste v cvetoče drevo, da nam bo kedaj rodilo in prinašalo sadov v obliki edinosti, medsebojne ljubezni in prepotrebne sloge!!!

That's all! — Prisrčkan pozdrav celemu Brooklynu, up-in down-townu, Vam pa, gosp. urednik proži bratsko roko Vaš vdani Vam

Prijatelj godbe Nr. 1.

Les Soeurs Grises (Canada).—(Konec.) Med takim in jednakim pripovedovanjem smo vstopili v "zakladnico sester". Nad sto starih, onemoglih starcev, pomešanih s par mlajšimi reveži, kteri pač niso za drugo rabo kot za jed, preganja čas vsak na svoj način. Tu igrajo karte, tam domino, tam zopet nekaj podobnega naši "špani". Par jih sedi v kotu in vleče počasi dim iz vivčkov. Tam na stolugugalniku čepi plešasti starček zavit v kožuh in dremlje in dremlje in zopet dremlje. Par hudomušnežev ga draži s slamicami in sivček opleta sedaj z jedno sedaj z drugo roko po zraku, hoteč ubiti mrčes, ki ga nadleguje. Res zanimiva šala! In ta prisrčen smeh, ki prihaja prav iz srca teh nagajivcev! Ej — pravim vam — ta smeh pove več, kot vse drugo, da so namreč ti ljudje, zapuščeni in zavrženi od vsega sveta, našli na svoja stara leta zopet svoj dom! Obednica in spalnice teh starih "odlarjev" so naslednje sobe, dokler ne pridemo do lepe in prostrane cerkve, ki je tako tesno zvezana z drugimi poslopji, da prehoda iz jednega v druzega ne zapaziš. Komaj smo prekoračili cerkev, že smo na hodniku. Krik se razlega od vseh strani. Vstopimo v prvo sobo. Ne to ni soba, to je dvorana; visoka in prostorna kot kaka telovadnica. Na jedni strani dečki, na drugi deklice; nad tristo jih je in vsi sirote; vsem je tekla zibelka pod to streho. Iz dvorane nas pelje pot skozi posamezne razrede, ki so napolnjeni z mladimi glavicami; tudi sirotami. Odkod to kričanje? — Vrata se odpro in nad sto malih paglavcev se vsuje okolo sestra, milo pogledujoč na naju tujca. Komaj štiri leta so stari najstarejši med njimi. Mlajši se plazijo po tleh; ta vlači lesenega konja za rep, drugi zopet opleta na vse strani z leseno punčko, tretji piha v piščalko, da mu jemlje sapo. Zopet same sirote: siva sestra jim je oče, ona jim je mati. Ni še konca! Koncem hodnika stoji zopet nova dvorana. "La creche" — po naše bi se reklo: Zibelka — stoji zapisano nad vrati. "Oče nas je zapustil, zapustila nas je mati, le Bog nas ni zapustil!" — to je drugi napis, ki diči vrata. Le notri! Skoro bi ne mogel vrjeti, da stojim v gozdu zibelk. Nad šestdeset zibelk niha neprenehoma na obeh straneh; vsaka izmed njih ima svojega gospodarja. Tu spava mlad Japonček, tam dela soseščino belemu detetu črnec. "Ta je star šele pet dni" — nadaljuje usmiljenka — "včeraj zjutraj smo ga našli na pragu. Onega je prinesel pred dvema dnevoma hišni čuvaj. Našli so dete na cesti v snegu. Revček! — kmalu bi bil zmrznil." — "Malo čudno se mi zdi ta molk, sestra," se oglasim vmes. "Pri naši hiši nas je bilo le par otrok, toda bilo je ravno tako kot ogenj v strehi podnevu in ponoči. In kolikor jaz pomnim, bilo je povsodi in je tako še sedaj, kjer so otroci. Otroci in mir, to vendar ne gre skupaj!" — Nasmehnila se je sestra: "Prišli niste o pravem času. Sedaj vsi spe. Čakajte, da se eden izbudi, potem bo ravno isto tukaj." — "In zakaj kriče vsi naenkrat?" to je bilo pač še edino vprašanje, ki sem vedel vprašati. — "Najbrže zato, ker so muzikalni", mi odvrne sestra, smejaje se mojemu naivnoneumnemu vprašanju in ravno tako svojemu nič manj naivnemu odgovoru, ki mi je seveda razrešil zadnjo težkočo.

"Le še jedno sobo," pravi sestra, ko sem začel priganjati na odhod; "opravili bomo takoj. Stare ženske so tamkaj. Dobre duše!" — Hajdi torej do zadnje postaje! — Ljudje božji! Ali ste že videli staro, sitno žensko in ste jo zmerjali lepše kot s staro babo? To je pač edino ime, katero pravi Kranjec privošči tej vrsti ljudi. Baba, baba — stara baba, — in nihče ne pravi drugače. Vsaj jaz še nisem slišal. In tukaj — pomislite — ne jedna, ne deset, ne petdeset: sto in še enkrat sto jih je; in vse so stare; jedna starša kot druga. Večji del izmed njih so že oslepele, druge nosijo stara, debelookovana očala, ki se kaj dobro podajajo h kapicam, s katerimi imajo pokrite svoje glave. Ste li že kedaj videli sovo? Zdelo se mi je, kot bi bil stopil v velikansk sovnjak, kadar imajo sove sejo, — če jo sploh imajo kedaj. Gluhe so vse od kraja; pa to jim ne dela nobene preglavice, dokler je še jezik zdrav in močan. Ampak — povem vam, — to je edini zdravi del telesa na teh bitjih; — da tako je zdrav, da ga bo treba vsaki posamezni po smrti še posebej ubiti! Povedal sem to sestri vodnici in ji tudi omenil, da tukaj v tem oddelku zavoda šele sprevidim, kaj vse premore krščanska ljubezen in koliko dobrega store redovnice za človeško družbo. In ona se je smejala še bolj iz srca kot se je popreje, ko sem hotel zvedeti, zakaj otroci kriče tudi kadar so v oskrbi dobrih Sivih Sester.

"Gorje mu, kdor v nesreči biva sam,
A srečen ni, kdor srečo vživa sam"—

te besede pesnikove so mi prišle na misel, ko sem se zahvaljeval sestrivodnici za prijazno postrežbo in zagotovil sem tovariša Billa, ko sva prestopila po triurni zamudi črez prag, da imam več dobrega od tega obiska, kakor to, da sem se zastonj pogrel na toplem. In zaspani Bill je vedel povedati ravno isto.

Ti pa Slovenec, ki boš imel kedaj ravno tako priložnost kot sem jo imel jaz, — svetujem ti: ne zamudi je! Na ta način boš najlažje našel odgovor na vprašanje: Čemu so samostani in redovnice na svetu?

Pozdrav! **Blažetkov Tone.**

Listnica upravništva.

— Gosp. J. P., Pueblo, Colo.:—Nikar se ne togotite, ker se je list vstavil. Ta stvar gre kakor ura, ako se ob času spet ne navije, se pa vstavi, in ko se spet navije pa spet lepo gre, tako z listom, ki ga bomo spet redno pošiljali.

— Gosp. L. G., Eveleth, Minn.:— Pod nobenimi pogoji ne boste izvedeli imena "Farana", ker to je tajnost. Sicer pa ni bilo kaj tacega pisanega, da bi treba ime dopisnika poizvedovati. Ime ostane tajno do skrajnosti.

Ant. Kirinčič

Cor. Columb in Chicago St

JOLIET, Ill.

Gostilniča

Točim izvrstno pivo, katero izdeluje slavnoznana Joliet Citizens Brewery Rojakom se toplo priporočam

Največje in obenem slovansko podjetje v Jolietu za barvanje in čistenje moških in ženskih oblek. Uposlujemo le izkušene delavce.

JOLIET STEAM DYE HOUSE
(Straka & Co.)

542-644 Cass St., - Joliet, Illinois.
Oba telefona 488.

Pridite k meni na obisk ko se mudite v Lockportu.

Sveže pivo in druge pijače so vedno na razpolago.

Anton Dowiak,

9th Street Lockport, Ill.

John Stefanic

na voglu Scott in Ohio cest, Joliet, Ill

Slovenska gostilna

Kjer se toči vedno sveže pivo, izvrstna vina in žganja ter prodajo prijetno dišeče smodke.

Northwestern Phone 348. JOLIET

Tom Stefancich

N. W. Phone 577.
1000 N. Chicago St., Joliet, Ills.

Gostilna

Kadar se želite okrepčati, dojdite k meni, da vam postrežem s finimi pijačami.

Mi hočemo tvoj denar ti hočes naš les.

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami... Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa..

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, late, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihrinili denar

W. J. LYONS,

Naš Office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS

Pojdite ali pišite po pravo zdravilo v pravi prostor in to je

The A. W. Flexer Drug Co.

LEKARNARJI.

Cor. Bluff and Exchange Streets
JOLIET. ILL.

Mi izpolnimo naročila vseh zdravnikov na pravi način.

FRED C. GRASSLE
pekarija slaščic
Kolači za svatbe (wedding cake) naša posebnost. Telefon.
300 N. Bluff St., Joliet, Ills.

The Joliet National Bank

Na voglu Chicago in Clinton ulice
RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE SVETA.

KAPITAL $100,000.00

T. A. MASON, predsednik
G. M. CAMPBELL, podpredsednik
ROBT. T. KELLY, blagajnik

Chi. Phone 2932 N. W. Phone 5
Stan. Phone Chi. 3541

M. PHILBIN

515 Cass St Joliet, Ill.

...Premog...

Kadar potrebujete premog, se obrnite do mene. Cena najnižja.

JOHN GRAHEK GOSTILNIČAR.

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.
Prodajam tudi trdi in mehki premog

TELEFON 7612.

ors N. Broadway..... JOLIET, ILL

ROJAKOM

priporočam svojo

Gostilno, Phoenix Buffet

kjer se toči vedno sveže pivo, žganje ter najboljša vina. Tržim tudi domače smodke.

Ant. Skoff

N. W. Phone 609.
1137 N. Hickory St., Joliet.

Emil Bachman

1719 South Center Avenue.
CHICAGO, ILL.

Slovanski tvorničar društvenih odznakov (badges), regalij, kap bandes in zastav. Velika zaloga vseh potrebščin za društva.

Obrnite se name kadar potrebujete kaj za društvo. Pišite slovensko. Katalog na zahtevanje zastonj.

STENSKI PAPIR

za prihodnjih 10 dnij po zelo znižani ceni.

Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chicago telef. 2794 telef. N

(Nadaljevanje s 6. strani.)

Pol ure pozneje sta korakala Belin in Zoran z nekaterimi tovariši iz kosarne. Službujoči lajtnant z rumeno prevezo je stal na levi pod kostanjem in je gledal v vodo.

Prvo nevarnost je Zoran torej srečno prestal in je z drugimi veselo romal proti parku. Tam je šel dvakrat gorindol in se poslovil od tovarišev, češ, da mora iti kupit šopek in da pride pozneje k "Grozdu" na kisla jetrca.

Belin se mu je pridružil; oba sta kupila šopke in jo takoj krenila v gostilno. Tovariši so bili kmalu za njima, radovedni, če Zorana še ni doletela nesreča.

Zoran je bil židane volje in na njegov predlog so vsi skupaj prvo polovico stave, pet poličev, takoj načeli. Vsi so se izvrstno zabavali in hitro je potekal čaš.

Belin se je natihoma izmuznil iz sobe in plačal. Naročil je natakarici, naj mu skrivaj prinese čako vun. Tako je hotel prevariti Zorana, da bi zamudil vlak, brezskrbno sede pri "Grozdu".

Toda kdor koplje drugemu jamo, se sam prekucne vanjo. Natakarica mu je prinesla — Zoranovo čako. Naglo se je podvizal sam nazaj k tovarišem. Ali glej! Njegove čake ni bilo nikjer, odnesel jo je Zoran.

Zastonj je pomerjal piskre tovarišev, vsi so mu bili premajhni. In do dvanajstih opoldne navadna kapa ni bila dovoljena. Treba je bilo torej s prepovedanim pokrivalom Zorana na kolodvor.

Belin jo je mahnil, ves rudeč od jeze in vročine, proti kolodvoru. Tam, si je mislil, se bo laglje skril.

Srečno je prispel do postaje; srečal je le dvoje ulanskih častnikov, ki se nista zmenila za njegovo pomanjkljivo posodo. Hitro si je kupil vozni list in je krenil proti izhodu.

Ta čas je pridrdral fijaker, in sablja je zarožljala za njim.

— Vi, enoletnik!

Bil je glas njegovega stotnika. Belin se je zganil, mrzel pot mu je stal na čelu. Obrnil se je, trčil pete skupaj in salutiral. Leden nasmeh je igral oficirju okoli ust.

— Vi preoblečeni civilist. Gromski bliski, kje pa ste našli ta naprstek? Če bi vas videl gospod polkovnik? To je že vendar nesramno! To ni čaka, slišite, to je fingrat! In ravno pri moji kompaniji morajo biti taki kujoni!

Belin je videl v menažerijah mnogo levov, tigrov in drugih zverin, toda tako divjih pogledov nikjer, kakor so bili stotnikovi. Na tihem si je želel, da bi se spremenil ves s čako vred v kafro in se razgubil v nevidne višave.

—Jutri zjutraj k raportu! Direkcija vojašnica! Danes se ne ganete iz kosarne. Marš!

— Če jutri ne dobim najmanj trideset dni zapora v kosarni, sem pa gospod!, si je mislil ubogi grešnik.

Ko je žalostno odhajal je ravno pridrdral koroški vlak in iz enega izmed srednjih oken je gledal Zoran in radostno mahal z roko prevaranemu varalcu v pozdrav.

Pri raportu je naznanil stotnik Belinu, da bo moral cel mesec vsako nedeljo in vsak praznik v službo, in sicer le zato, da si bo zapomnil, kedaj je delal z naprstkom vsemu polku sramoto. Bile so to najlepše nedelje in — Zoran jih je porabil kaj vestno za izlete na Pohorje.

In ko je Belin prestal kazen in se z Zoranom zopet smel peljati k Breznikarjevim, je že moral čestitati srečnemu ženinu.

Milka je sicer nekaj časa omahovala, ko pa ni bilo ne Belina ne pisma — kdo bi opisoval rad svojo blamažo — se je zaročila z Zoranom.

Belin pa prenaša življenja pezo še vedno čisto sam, čeprav ne več pod vojaško čako, ampak pod cilindrom.

Najboljša učiteljica.

Star pregovor pravi, da je izkušnja najboljša učiteljica. Po izkušnji se učimo. Če nismo imeli priložnosti, sami spoznati kake reči, se moramo zanašati na izkušnjo drugih. Če so vsi izmed njih iste misli, boste njihov razsodek radi sprejeli. Če niste imeli priložnosti, poskusiti Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino ob želodčnih bolestih in telesni slabosti, vas želimo opozoriti na tisočere bolnike, ki so ga uživali in razglasili za najboljše zdravilo v takih slučajih. Poskusite ga bržko vam bo želodec v neredu, tek slab, živčevje nerazpoloženo, razdraženo in izlahka izmučeno. V lekarnah. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Če je učenjak.

Necega učenega profesorja naravoslovca povabi ošaben bogataš k pojedini. Ker se hoče ž njim pošaliti, postavi pred njega pečeno, jako staro kokoš. Ko jo je učenjak že nekaj časa nevstrašeno grizel in glodal, vpraša ga gospodar: "He, gospod profesor, povejte mi, kako poznate staro perutnino od mlade?" — "Celo lahko, namreč po zobeh!" bil je odgovor. — "Ja kokoši pa nimajo zobov!" — "Kokoši res nimajo zobov, toda—imam jih jaz!"

V brivnici.

Brivec: "Čemu se pa toliko zvijate in delate take obraze, saj moja britev dobro reže. Rezilo je z najboljšega in najfinejšega angleškega jekla."

Gospod: "Oh, moj ljubi brivec! Saj vam verujem, da je vaša britva iz dobrega jekla, kajti odkar me brijete, ne vidim že druzega, kot same iskre. Kar žari se mi že pred očmi od vašega najboljšega angleškega jekla!"

Slabo tolmačenje.

Deklica z dežele šla je služit v mesto. Gospod, pri katerem je služila, bil je jako bogat in ker ni imel črez dan mnogo ali celo nič opraviti, vstajal je vedno še le nekoliko pred obedom. Necega dne, ko je bila juha že na mizi, pošlje gospa deklo po gospoda, ki si je ravno s krtačico zmival zobe. Dekla, ki kaj tacega še nikoli videla ni, tolmačila si je reč celo po svoje. Vrne se namreč in reče: "Gospod pridejo bržčas kmalu obedovat, ker so že vstali in si že za obed — zobe brusijo!"

Kako lečiti bolno grlo.

Bolest v grlu, hripavost in katar so navadna obolenja v zimskih mesecih vsled pogostnega izpostavljenja. Ne vemo za nobeno drugo zdravilo, ki bi bilo tako izdatno za lečenje teh in sličnih bolesti, kakor je Severov Antisepsol. Rabi se lahko kot grgralo, ustno izpiralo, pršalo in vbrizgalo. Ohranjuje dotične dele čiste, teši vnetje ter deluje kot izdatno zdravilo na obolele in vnete sluznate mrenice. Cena 25c. Na prodaj v lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. 2

Edini Slovensko - Hrvaški
Pooblaščeni Agent od vsih
Parobrodskih Družb.
za So. Chicago in okolico je
Frank Medosh
9483-85 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
le en blok od naše cerkve.

Največja in najstarejša hranilnica na Kranjskem.

Kranjska hranilnica v Ljubljani.

KNAFLOVE ULICE ŠT 9.
USTANOVLJENA LETA 1820.

sprejema vloge in jih obrestuje po 4-12 odstotke ter plačuje rentni davek sam.

Hranilnih vlog je bilo koncem leta 1908. nad 52 milijonov kron.
Rezervni skladi znašajo 9,470,043 kron.
Vsega upravnega premoženja je bilo glasom računskega sklep 78,000,000 kron, in sicer znašajo med drugimi zakladi:

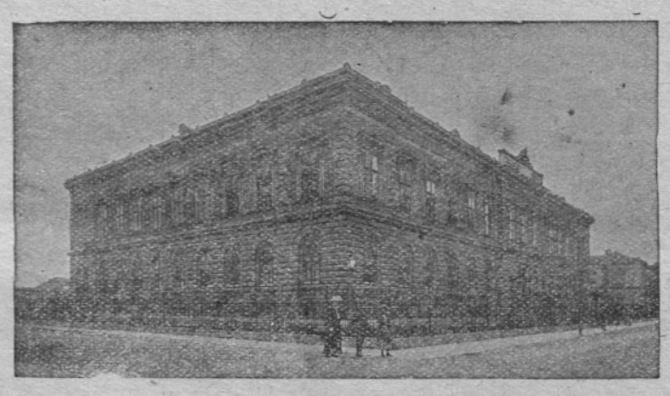

Zemljeknjižno zavarovane terjatve	K 36,207.340
Posojila občinam in korporacijam	2,392.039
Menice	568.000
Vrednostni papirji	23,660.702
Vrednost hiš v Ljubljani, Trstu in na Dunaju ter graščin	3,037.221

Čisti upravni dobiček—razen vsot, ki se pridenejo rezervnim zakladom—je namenjen dobrodelnim in občekoristnim zavodom, društvom in podjetjem na Kranjskem. Kranjska hranilnica darovala je za take namene do sedaj blizo sedem milijonov kron.

COPENHAGEN SNUFF
Prodaja jamčena
glede svojstev in čistoče.

Premenimo, odjemalci plačajo stroške pošiljatve (oziraje se na naš cenik) ta zavoj tobaka za nosljače —Copenhagen Snuff, za kateresibodi vrste duhan, dokler ne poteče omenjeni čas, ako ni bil tak duhan pokvarjen potem ko je bil poslan iz naše tovarne.

Le polni zavojčki se premenijo. Mora se nam naznaniti, s pravico vrniti blago, predno ga odpošljete.

COPENHAGEN SNUFF je duhan narejen iz najboljše, močnega, sočnatega tobačnega listja, h kojemu je pridejanih le takih reči, da se tobak zboljša. Tak duhan je izdelan iz naravnega listja, ki je že čiščeno vseh nepotrebnih snovi in kisline. COPENHAGEN SNUFF JE NAJBOLJŠI DUHAN NA SVETU ZA NOSLJAČE IN ZVEČENJE.

American Snuff Company

TO JAMČENJE SE NAJDE V VSAKI ŠKATLJICI DUHANA — COPENHAGEN SNUFF.

Izdelovanje duhana v svrho nosljanja je umetna priprava za ljudi. To je to za duhan kar je kuhanje za jestvine in čistenje pijače. Copenhagen Snuff se navadno rabi za zvečenje, ker je najboljšega, čistega listja. Moč tega duhana je bolj trajna in je za to priporočljiv, ker je bolj v varčevanje.

Ako ga ni naprodaj v prodajalnah vaše soseske, vam ga pošljemo po navadni ceni, mi plačamo pošiljatvene stroške, v katero si bodi mesto v Ameriki in v kako veliki množini.—Copenhagen 5c škatljica.

AMERICAN SNUFF COMPANY, *Dept. S.*, 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

PROFESOR Dr. E. C. COLLINS, ustanovitelj Collins N. Y. Medical Institute za dobrobit Slovencev v Ameriki

POZOR ROJAKI!

Varujte se po nizki ceni ponujana zdravila in onih zdravnikov, kateri vam hitro zdravljenje obljubujejo.

Ravno sedaj je najnevarnejši čas, ko človek najhitreje oboli. V tem času se najrajše oglašajo zdravniki-mazači, kateri bolezni niti poznati ne morejo, še manj pa ozdravi. Ponujajo pa bolnikom po ceni ničvredna zdravila, ki pa več škodujejo, kakor koristijo.

VARUJTE SEBE IN VAŠO DRUŽINO

Vsak Slovenec mora čuvati samega sebe, kakor tudi svojo družino pred takimi zdravniki in zdravili. Ne pustite se zapeljavati in na ta način varati od zdravnikov, katerih nobeden ne pozna. Slavni zdravniški zavod COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE je poznan pri vseh Slovencih, ki mu hvalo dajejo in ga čislajo. Tekom pretečenih 13 let svojega obstanka so zdravniki tega zavoda ozdravili na tisoče Slovencev. Vsled tega se nahaja v tem zavodu tudi na tisoče in tisoče zahvalnih pisem od Slovencev, katerih drugi zdravniki niso zamogli ozdraviti, ker ne razumejo zdraviti in ne poznajo pravih sredstev in dobrih zdravil. Zdravniška spretnost in čudodelna metoda zdravnikov THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE je še vsakemu pomagala.

Ako toraj boljujete na katerej označenih ali sličnih bolezni, kakor: bolezni pljuč, prs, jeter, črev, želodca, mehurja ali bolezni v grlu, nosu, glavi, ušesih, očeh, ali ako imate katar, kašelj, težko dihanje, bljuvanje krvi, mrzlico ali vročico, nepravilno prebavo, zlato žilo, reumatizem, trganje po životu, nečisto ali pokvarjeno kri, vrtoglavost, nervoznost, vodenico ali kako drugo živčno bolezen, onemoglost, mazule, hraste izpadanje las ali kake druge kožne bolezni. Vse ženske bolezni, kakor nerednost, jetiko itd. Ako imate možko ali žensko bolezen, ne odlašajte niti dneva ter pridite osebno v ta znameniti zavod ali pa pišite v slovenskem jeziku na

The Collins New York Medical Institute
140 WEST 34TH STREET, NEW YORK.

kjer ste lahko sigurni, da dobite najboljša zdravila, izborno postrežbo ter bodete pod oskrbo glavnega profesorja in ravnatelja tega slavnega zavoda, kateri je ozdravil že na tisoče Slovencev tekom 13 let svojega obstanka tega slavnega in dobrodelnega zavoda. Vsakemu Slovencu je znano dobro ime in slovitost THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE in da je jeden najstarejših in najboljših, in da je edini zdravniški zavod v New Yorku, ki se sme imenovati THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE in da oglasuje samo zato, da vas ozdravi. Mnogo drugih zdravnikov, ki danes po časopisih oglašajo in zdravila po nizki ceni prodajajo, dasiravno niso nič vredna, so pri Collins New York Medical Institute prosili za dovoljenje, da bi se v tem slavnemu zavodu učili spoznavati bolezni in pripravljati dobra zdravila, ki tudi res ozdravijo.

Pošljite 15 centov v znamkah za znamenito, od Dr. E. C. Collinsa spisano knjigo: "Človek, njegovo življenje in zdravje", katera vas poduči kako se zamorete zdravje ohraniti in kako Vam je mogoče v slučaju bolezni ozdraveti. To znamenito knjigo bi morala imeti vsaka slovenska družina v hiši.

Vsa pojasnila in nasvete vam daje ravnatelj sam, in to zastonj. Pišite ali pa pridite osebno v

Collins N. Y. Medical Institute
140 W. 34th St. New York City.

Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj.

URADNE URE SO: Vsaki dan od 10. ure dopoldan do 5. ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10. dopoldan do 1. ure popoldan. Ob torkih in petkih od 7. do 8. ure zvečer.